

Juan

¹ Sa sinugdan mao ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug ang Pulong Dios.

² Kini anaa na sa sinugdan uban sa Dios.

³ Ang tanang butang nabuhat pinaagi kaniya, ug kung wala siya walay usa ka butang nga mabuhat.

⁴ Diha kaniya anaa ang kinabuhi, ug kana nga kinabuhi mao ang kahayag sa tanang katawhan.

⁵ Ang kahayag midan-ag diha sa kangitngit, ug ang kangitngit wala makabuntog niini.

⁶ Adunay tawo nga gipadala sa Dios, nga ang ngalan mao si Juan.

⁷ Miabot siya ingon nga usa ka saksi sa pagpamatuod mahitungod sa kahayag, nga ang tanan motuo pinaagi kaniya.

⁸ Si Juan dili mao ang kahayag, apan miabot aron nga siya magpamatuod mahitungod sa kahayag.

⁹ Mao kini ang tinuod nga kahayag, nga naghatag ug kahayag sa tanang katawhan, nga miabot sa kalibotan.

¹⁰ Anaa siya sa kalibotan, ug ang kalibotan nabuhat pinaagi kaniya, ug ang kalibotan wala nakaila kaniya.

¹¹ Siya miabot ngadto sa iyang gipanag-iyahan, ug ang iyang gipanag-iyahan wala midawat kaniya.

¹² Apan sa tanan nga midawat kaniya, nga mituo sa iyang ngalan, gihatagan niya ug katungod nga mahimong mga anak sa Dios.

¹³ Kini wala gipakatawo sa dugo, ni kabubuton sa unod, ni sa kabubut-on sa tawo, apan sa Dios.

¹⁴ Ang Pulong nahimong unod ug nagpuyo uban kanato. Nakita nato ang iyang himaya, himaya ingon nga siya usa ug bugtong nga miabot gikan sa Amahan, puno sa grasya ug kamatuoran.

¹⁵ Nagpamatuod si Juan mahitungod kaniya ug misinggit nga nag-ingon, “Kini mao ang usa nga akong giingon, ‘Siya nga moabot sunod kanako mas labaw pa kanako, kay siya una kanako.’”

¹⁶ Kay gikan sa iyang pagkabug-os kitang tanan nakadawat ug sunod-sunod nga grasya.

¹⁷ Kay ang balaod gihatag pinaagi kang Moises. Ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi kang Jesu-Cristo.

¹⁸ Wala pa gayoy nakakita sa Dios sukad kaniadto. Ang usa ug bugtong nga Dios, nga anaa sa dughan sa Amahan, siya ang nagpaila kaniya.

¹⁹ Ug mao kini ang pagpamatuod ni Juan sa dihang ang mga Judio nagpadala ug mga pari ug mga Levita ngadto kaniya gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, “Kinsa ka?”

²⁰ Siya nagsaysay, ug wala naglimod, unya mitubag, “Dili ako ang Cristo.”

²¹ Busa nangutana sila kaniya, “Kinsa man diay ka? Ikaw ba si Elias?” Siya miingon, “Dili ako.” Miingon sila, “Ikaw ba ang propeta?” Nitubag siya, “Dili.”

22 Unya niingon sila kaniya, “Kinsa ka, aron nga makahatag kami ug tubag niadtong nagpadala kanamo? Unsa man ang imong ikasulti mahitungod sa imong kaugalingon?”

23 Siya miingon, “Ako usa ka tingog, nga nagsinggit sa kamingawan: 'Himoa nga tul-id ang dalan sa Ginoo,' sama sa giingon ni Isaias ang propeta.”

24 Ug kadtong gipadala gikan kadto sa mga Pariseo.

25 Ug sila nangutana kaniya ug miingon kaniya, “Unya nganong nagbawtismo ka man kung dili ikaw ang Cristo, ni si Elias, ni ang propeta?”

26 Ug si Juan nitubag kanila nga nag-ingon, “Nagbawtismo ako sa tubig. Apan taliwala kaninyo nagtindog ang usa ka tawo nga wala ninyo mailhi;

27 siya nga moabot sunod kanako, nga bisan ang higot sa iyang sandalyas dili ako takos nga mobadbad.”

28 Kining mga butanga nahitabo sa Betanya sa laing bahin sa Jordan, diin nagbawtismo si Juan.

29 Sa sunod nga adlaw nakita ni Juan si Jesus nga paingon kaniya ug niingon, “Tan-awa, ania ang Nating Karnero sa Dios nga mokuha sa sala sa kalibotan!

30 Mao kini siya ang akong giingon, 'Ang usa nga moabot sunod kanako mas labaw pa kanako, kay siya una kanako.'

31 Wala ako makaila kaniya, apan kini mao aron nga siya mapadayag ngadto sa Israel nga ako miabot sa pagbawtismo pinaagi sa tubig.”

32 Si Juan nagpamatuod, nga nag-ingon,

“Akong nakita ang Espiritu nga mikanaog susama sa salampati gikan sa langit, ug nagpabilin kini kaniya.

³³ Wala ako nakaila kaniya, apan siya nga nagpadala kanako aron magbawtismo pinaagi sa tubig miingon kanako, 'Kaniya nga imong makita ang Espiritu nga mokanaog ug magpabilin ngadto kaniya, mao siya ang magbawtismo pinaagi sa Balaang Espiritu.'

³⁴ Ako nakakita ug nakapamatuod nga siya mao ang Anak sa Dios.”

³⁵ Usab, sa sunod adlaw, samtang nagtindog si Juan uban sa iyang duha ka disipulo,

³⁶ nakita nila si Jesus nga naglakaw, ug si Juan niingon, “Tan-awa, ang Nating Karnero sa Dios!”

³⁷ Ug ang iyang duha ka mga disipulo nakadungog nga siya miingon niini, ug misunod sila kang Jesus.

³⁸ Unya nilingi si Jesus ug nakita niya sila nga nagsunod kaniya ug miingon kanila, “Unsa ang inyong tuyo?” Mitubag sila, “Rabbi, (diin gihubad nga nagpasabot nga magtutudlo), asa ka nagpuyo?”

³⁹ Miingon siya kanila, “Dali ug tan-awa.” Unya niduol sila ug nakita kung diin siya nagpuyo; nagpabilin sila uban kaniya nianang adlaw, kay mga ika-*napulo* nga takna na niadtong taknaa.

⁴⁰ Si Andres usa sa duha nga nakadungog kang Juan nga nagsulti ug unya nisunod kang Jesus, ang igsoon ni Simon Pedro.

⁴¹ Una niyang nakit-an ang iyang kaugalingong igsoon nga si Simon ug miingon kaniya, “Among

nakit-an ang Mesiyas” (diin gihubad nga: Cristo).

⁴² Gidala niya siya ngadto kang Jesus. Ug si Jesus nitan-aw kaniya ug miingon, “Ikaw si Simon nga anak ni Juan, pagatawgon ka nga Cefas” (diin gihubad nga Pedro).

⁴³ Sa sunod adlaw, sa dihang si Jesus buot na nga mobiya ug moadto na sa Galilea, iyang nakit-an si Felipe ug miingon kaniya, “Sunod kanako.”

⁴⁴ Si Felipe gikan sa Betsaida, ang siyudad ni Andres ug Pedro.

⁴⁵ Si Felipe nakakita kang Nataniel ug miingon kaniya, “Siya nga gisulat ni Moises ug sa mga propeta diha sa balaod, amo siyang nakit-an: Si Jesus nga anak ni Jose, nga gikan sa Nazaret.”

⁴⁶ Miingon si Nataniel kaniya, “Aduna bay maayong butang nga maggikan sa Nazaret?” Si Felipe miingon kaniya, “Dali ug tan-awa.”

⁴⁷ Si Jesus nakakita kang Nataniel nga padulong ngadto kaniya ug naghigot mahitungod kaniya, “Tan-awa, usa ka tinuod nga Israelita, diha kaniya walay pagpanglimbong!”

⁴⁸ Si Nataniel miingon kaniya, “Giunsa nimo pag-ila kanako?” Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Sa wala pa nagtawag si Felipe kanimo, sa dihang ikaw anaa sa ilalom sa kahoy nga igera, nakita ko ikaw.”

⁴⁹ Nitubag si Nataniel, “Rabbi, ikaw ang Anak sa Dios! Ikaw ang Hari sa Israel!”

⁵⁰ Si Jesus nitubag ug miingon ngadto kaniya, “Tungod kay niingon ako kanimo, ‘Nakita ko ikaw sa ilalom sa kahoy nga igera,’ maong mituo kana? Makakita ka ug mas dagko pang mga

butang kaysa niini.”

⁵¹ Ug siya miingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako kaninyo, makita ninyo ang langit nga maabli, ug ang mga anghel sa Dios nga mosaka ug mokanaog diha sa Anak sa Tawo.”

2

¹ Tulo ka adlaw ang milabay, adunay kasal sa Cana sa Galilea, ug ang inahan ni Jesus atua didto.

² Si Jesus ug ang iyang mga disipulo gidapit sa kasal.

³ Sa dihang nahurot na ang bino, ang inahan ni Jesus miingon kaniya, “Wala na silay bino.”

⁴ Si Jesus mitubag kaniya, “Babaye, nganong miduol ka man kanako? Wala pa miabot ang akong panahon.”

⁵ Ang iyang inahan miingon sa mga sulugoon, “Bisan unsa ang iyang isulti kaninyo, buhata.”

⁶ Karon adunay unom ka bato nga mga banga nga ginagamit sa mga Judio alang sa seremonyas sa paghugas, matag-usa masudlan ug duha kon tulo ka metreta.

⁷ Si Jesus miingon kanila, “Pun-a ug tubig ang mga banga.” Ug ila kining gisudlan hangtod napuno.

⁸ Unya iyang giingnan ang mga sulugoon, “Pagtakos ug diyutay ug dalha kini sa pangulong tigsilbi.” Busa ilang gihimo.

⁹ Gitilawan sa pangulong tigsilbi ang tubig nga nahimong bino, apan wala siya nahibalo diin kini gikan (apan ang mga sulugoon nga

nisalod sa tubig nahibalo). Unya gitawag niya ang pamanhonon ug

¹⁰ miingon kaniya, “Ang matag tawo magdalit pag-una sa maayo nga bino ug unya ang mas barato nga bino sa dihang sila nahubog na. Apan gitagoan nimo ang maayo nga bino hangtod karon.”

¹¹ Kini ang unang timaan nga gibuhat ni Jesus sa Cana sa Galilea, ug iyang gipadayag ang iyang himaya, ug mituo ang iyang mga disipulo kaniya.

¹² Human niini si Jesus, iyang inahan, iyang mga igsoon, ug iyang mga disipulo milugsong padulong sa Capernaum ug nagpuyo sila didto sa pipila ka mga adlaw.

¹³ Karon ang panahon sa Pagsaylo sa mga Judio haduol na, ug si Jesus mitungas padulong sa Jerusalem.

¹⁴ Nakit-an niya ang mga nagabaligya ug mga baka, karnero, ug mga salampati, ug ang mga tigbaylo ug salapi nanglingkod didto.

¹⁵ Busa mihimo siya ug usa ka latigo gamit ang mga pisi ug gipahawa niya silang tanan pagawas sa templo, lakip na ang mga karnero ug ang mga baka. Iyang gikatag ang mga sinsilyo sa mga tigbaylo ug salapi ug gibalintong ang ilang mga lamesa.

¹⁶ Sa mga tigbaligya ug salampati miingon siya, “Dalha kining mga butanga palayo gikan dinhi. Undangi sa paghimo nga baligyaanan ang balay sa akong Amahan.”

¹⁷ Nakahinumdom ang iyang mga disipulo nga kini nahisulat “Ang akong pagkamainiton sa imong panimalay maoy magalamoy kanako.”

¹⁸ Unya ang pamunoan sa mga Judio mitubag ug miingon kaniya, “Unsa man nga timaan ang imong ipakita kanamo, sanglit ikaw nihimo man niining mga butanga?”

¹⁹ Si Jesus mitubag, “Gub-a kining templo, ug sulod sa tulo ka adlaw ako kining tukoron pag-usab.”

²⁰ Unya ang pamunoan sa mga Judio miingon, “Kini nga templo natukod sulod sa 46 ka tuig, unya imo lang kining tukoron pag-usab sulod sa tulo ka adlaw?”

²¹ Apan, ang iyang gihisgotan mahitungod sa templo sa iyang lawas.

²² Busa sa dihang mabanhaw siya gikan sa mga patay, makahinumdom ang iyang mga disipulo nga iya kining giingon, ug gituohan nila ang kasulatan ug ang pamahayag nga gisulti ni Jesus.

²³ Karon sa dihang atua siya sa Jerusalem sa Pagsaylo, panahon sa pista, daghan ang mituo sa iyang ngalan sa dihang nakita nila ang mga timaan nga iyang gibuhat.

²⁴ Apan wala misalig si Jesus kanila tungod kay nasayod siya kanilang tanan,

²⁵ tungod kay wala siya nanginahanglan ug bisan kinsa aron mopamatuod kaniya mahitungod sa usa ka tawo, kay nahibalo siya kung unsa ang anaa sa iyang kinasuloran.

3

¹ Karon adunay usa ka Pariseo nga ginganlan ug Nicodemo, usa ka pangulo sa mga Judio.

² Kining tawhana miadto kang Jesus sa pagk-agabii ug miingon kaniya, “Rabbi, nasayod kami

nga ikaw usa ka magtutudlo nga naggikan sa Dios kay walay tawo nga makahimo niining mga timaan nga imong gihimo gawas kon ang Dios uban kaniya.”

³ Si Jesus mitubag kaniya, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kon ang tawo dili matawo pag-usab, dili siya makakita sa gingharian sa Dios.”

⁴ Miingon si Nicodemo kaniya, “Unsaon man sa usa ka tawo nga matawo pag-usab kung tigulang na siya? Dili siya makasulod ngadto sa tago-angkan sa iyang inahan sa ikaduhang higayon ug matawo pag-usab, makahimo ba siya?”

⁵ Si Jesus mitubag, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kon ang usa ka tawo dili matawo diha sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makahimo sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios.

⁶ Kay kadtong natawo sa unod, unod usab, ug kadtong natawo sa Espiritu, espiritu usab.

⁷ Ayaw katingala nga miingon ako kanimo, 'Kinahanglan nimong matawo pag-usab.'

⁸ Ang hangin mohuros sa bisan asa niya buot mopadulong; madunggan nimo ang tingog niini, apan wala ikaw masayod diin kini gikan o diin kini padulong. Sama usab sa tanan nga natawo diha sa Espiritu.”

⁹ Si Nicodemo mitubag ug miingon kaniya, “Giunsa man kining mga butanga?”

¹⁰ Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Di ba usa ikaw ka magtutudlo sa Israel, apan wala ka makasabot niining mga butanga?

¹¹ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mosulti kanimo, nagsulti kami kung unsa ang among

nahibaw-an, ug nagpamatuod mahitungod sa unsa ang among nakita. Apan wala ikaw midawat sa among pagpamatuod.

¹² Kung nagsulti ako kanimo mahitungod sa kalibotanong mga butang, unya wala ka mituo, unsaon man nimo pagtuo kung magsulti ako kanimo mahitungod sa langitnong mga butang?

¹³ Walay bisan usa nga nikayab ngadto sa langit gawas kaniya nga nikanaog gikan sa langit: ang Anak sa Tawo.

¹⁴ Sama nga gipataas ni Moises ang sungkod nga bitin ngadto sa kamingawan, busa gikinahanglan usab nga mapataas ang Anak sa Tawo,

¹⁵ aron nga ang tanang motuo kaniya makaangkon ug kinabuhing walay kataposan.

¹⁶ Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibotan, nga iyang gihatag ang bugtong niyang Anak, nga bisan kinsa ang motuo kaniya dili mamatay apan makabaton ug kinabuhing walay kataposan.

¹⁷ Kay wala gipadala sa Dios ang iyang Anak ngadto sa kalibotan aron sa pagsilot sa kalibotan, apan aron luwason ang kalibotan pinaagi kaniya.

¹⁸ Siya nga motuo kaniya dili silotan, apan siya nga dili motuo gisilotan na tungod kay wala man niya tuhi ang ngalan sa bugtong Anak sa Dios.

¹⁹ Mao kini ang hinungdan alang sa paghukom: Ang kahayag miabot sa kalibotan, ug ang mga tawo nahigugma sa kangitngit kaysa kahayag tungod kay daotan ang ilang mga binuhatan.

²⁰ Kay ang tanan nga naghimo ug daotan

nasilag sa kahayag ug dili moadto sa kahayag aron dili mapadayag ang ilang mga binuhatan.

²¹ Apan, siya nga nagbuhat sa kamatuoran moadto sa kahayag aron nga ang iyang mga binuhatan, nga natuman diha sa Dios, mahimong mapadayag.”

²² Human niini, si Jesus ug ang iyang mga disipulo miadto didto sa yuta sa Judea. Didto naghatag siya ug pipila ka panahon uban kanila ug nangbawtismo.

²³ Karon si Juan nangbawtismo usab sa Aenon nga duol sa Salim tungod adunay mas daghang tubig didto. Miadto ang mga tawo ngadto kaniya ug gipangbawtismohan sila,

²⁴ kay si Juan wala pa man gitambog sa prisohan.

²⁵ Unya adunay namugna nga panaglalis taliwala sa pipila ka mga disipulo ni Juan ug usa ka Judio mahitungod sa seremonyas sa paghugas.

²⁶ miadto sila kang Juan ug miingon kaniya, “Rabbi, siya nga uban kanimo sa lain nga bahin sa Suba sa Jordan, mahitungod kaniya nga imong gipamatud-an, tan-awa, nangbawtismo siya, ug nagpadulong silang tanan ngadto kaniya.”

²⁷ Si Juan mitubag, “Ang usa ka tawo dili makadawat ug bisan unsa gawas kon gihatag kini kaniya gikan sa langit.

²⁸ Kamo mismo makapamatuod nga ako miingon, “Dili ako si Cristo’ apan hinuon, ‘Ako gipadala ug una kaniya.’

²⁹ Ang pangasaw-onon nasakop ngadto sa pamanhunon. Karon ang higala sa pamanhunon,

nga nagtindog ug nakadungog kaniya, naglipay pag-ayo tungod sa tingog sa pamanhunon. Unya, mao kini ang naghingpit sa akong kalipay.

³⁰ Kinahanglan siya mopataas, apan kinahanglan ako mokunhod.

³¹ Siya nga gikan sa langit labaw sa tanan. Siya nga iya sa kalibotan gikan sa kalibotan ug nagsulti mahitungod sa kalibotan. Siya nga gikan sa langit labaw sa tanan.

³² Nagpamatuod siya mahitungod sa unsa ang iyang nakita ug nadungog, apan walay nidawat sa iyang pagpamatuod.

³³ Siya nga midawat sa iyang pagpamatuod niuyon nga ang Dios matuod.

³⁴ Kay siya nga gipadala sa Dios nagsulti sa mga pulong sa Dios. Kay walay sukdanan ang iyang gihatag nga Espiritu.

³⁵ Ang Amahan nahigugma sa Anak ug naghatag sa tanang mga butang ngadto sa iyang mga kamot.

³⁶ Siya nga motuo sa Anak adunay kinabuhing walay kataposan, apan ang nisupak sa Anak dili makakita sa kinabuhi, apan ang kapungot sa Dios magpabilin diha kaniya.”

4

¹ Karon sa dihang si Jesus nahibalo nga ang mga Pariseo nakadungog nga naghimo siya ug namawtismo sa mas daghan pa nga mga disipulo kaysa kang Juan

² (bisan tuod si Jesus sa iyang kaugalingon wala nagbawtismo, apan ang iyang mga disipulo lamang)

³ mibiya siya sa Judea ug mibalik pag-usab sa Galilea.

⁴ Apan kinahanglan alang kaniya nga moagi sa Samaria.

⁵ Busa miabot siya sa usa ka lungsod sa Samaria, nga gitawag ug Sikar, duol sa luna sa yuta nga si Jacob mihatag sa iyang anak nga si Jose.

⁶ Ang atabay ni Jacob atua didto. Gikapoy si Jesus gikan sa iyang panaw busa milingkod siya duol sa atabay. Hapit na kini mag alas sais ang takna.

⁷ Ang usa ka babaye nga Samarianhon miduol sa pagkalos ug tubig, ug miingon si Jesus kaniya, “Hatagi ako ug gamayng tubig aron mainom.”

⁸ Kay ang iyang mga disipulo miadto man sa lungsod aron mopalit ug pagkaon.

⁹ Unya ang babaye nga Samarianhon miingon kaniya, “Ngano man nga ikaw, nga usa ka Judio, nagahangyo man kanako, nga usa ka babaye nga Samarianhon, ug tubig nga mainom?” Kay ang mga Judio dili makigsandurot sa mga Samarianhon.

¹⁰ Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Kung nailhan mo unta ang gasa sa Dios, ug si kinsa kini nga nagaingon kanimo, 'Hatagi ako ug mainom,' mangayo ka unta kaniya, ug siya maghatag kanimo, sa buhi nga tubig.”

¹¹ Ang babaye miingon kaniya, “Sir, wala kay usa ka timba ug ang atabay lalom. Unya hain ka man anang buhi nga tubig?”

¹² Dili ka man labing labaw, labaw pa ikaw, kaysa among amahan nga si Jacob, nga mihatag

kanamo ug atabay ug miinom gikan gayod niini mismo, ingon sa gihimo sa iyang mga anak ug sa iyang baka?”

¹³ Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Ang tanan nga moinom niining tubiga uhawon pa pag-usab,

¹⁴ apan si bisan kinsa kadtong moinom gikan sa tubig nga akong ihatag kaniya dili na gayod uhawon pa pag-usab. Hinuon, ang tubig nga akong ihatag kaniya mahimong usa ka tuboran sa tubig diha kaniya ug motubod sa kinabuhing walay kataposan.”

¹⁵ Ang babaye miingon kaniya, “Sir, hatagi ako niini nga tubig aron nga dili na ako uhawon ug dili na moanhi dinhi aron sa pagkalos ug tubig.”

¹⁶ Miingon si Jesus kaniya, “Lakaw, tawga ang imong bana, ug balik dinhi.”

¹⁷ Ang babaye mitubag ug miingon kaniya, “Wala akoy bana.” Mitubag si Jesus, “Husto ka sa pag-ingon, 'Wala akoy bana,'

¹⁸ kay ikaw adunay lima ka mga bana, ug ang usa nga anaa kanimo karon dili mao ang imong bana. Kung unsa ang imong giingon tinuod.”

¹⁹ Ang babaye miingon kaniya, “Sir, nakita ko nga ikaw usa ka propeta.

²⁰ Ang among mga amahan nagsimba niining bukira, apan nagsulti ka nga ang Jerusalem mao ang dapit diin ang mga tawo magasimba.”

²¹ Si Jesus miingon kaniya, “Tuohi ako, babaye, nga ang takna moabot na sa dihang kamo magasimba sa Amahan dili niining bukira ni sa Jerusalem.

²² Nagasimba kamo sa wala ninyo mailhi. Nagasimba kami sa kung unsa ang among nahibaloan, kay ang kaluwasan gikan sa mga Judio.

²³ Apan, ang takna taliabot na, ug mao na kini karon dinhi, sa dihang ang tinuod nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa espiritu ug sa kamatuoran, kay ang Amahan nagapangita sa mga tawo nga mahimo niyang mga magsisimba.

²⁴ Ang Dios Espiritu, ug ang mga tawo nga mosimba kaniya kinahanglan nga magasimba sa espiritu ug sa kamatuoran.”

²⁵ Ang babaye miingon kaniya, “Nasayod ako nga ang Mesiyas moabotay na (nga mao ang gitawag nga Cristo). Sa dihang moabot siya, isaysay niya ang tanang butang kanamo.”

²⁶ Si Jesus miingon kaniya, “Ako mao siya, ang usa nga nakigsulti kanimo.”

²⁷ Nianang higayona ang iyang mga disipulo nakabalik na. Karon nangatingala sila ngano nga nakig-istorya siya uban sa usa ka babaye, apan walay bisan usa nga miingon, “Unsa ang imong gusto?” o “Ngano nga nakig-istorya ka man uban kaniya?”

²⁸ Busa gibiyaan sa babaye ang iyang banga, mibalik sa lungsod, ug miingon sa mga tawo,

²⁹ “Ngari kamo, tan-awa ang usa ka tawo nga nagsulti kanako sa tanang butang nga akong gibuhay. Dili mahimong kini mao ang Cristo, mahimo ba kini?”

³⁰ Mibiya sila sa lungsod ug miadto kaniya.

³¹ Sa maong higayon, ang mga disipulo nag-

awhag kaniya, sa pag-ingon, “Rabbi, kaon na.”

³² Apan siya miingon kanila, “Aduna akoy pagkaon nga wala ninyo mahibaloi.”

³³ Busa ang mga disipulo nagsultianay sa matag usa, “Walay usa nga nagdala kaniya ug bisan unsa aron kaonon, nagdala ba sila?”

³⁴ Si Jesus miingon kanila, “Ang akong pagkaon mao ang paghimo sa kabubut-on niya nga nagpadala kanako ug aron sa paghingpit sa iyang buhat.

³⁵ Dili ba moingon kamo, ‘Aduna pay laing upat ka bulan ug unya moabot ang ting-ani? Ako nag-ingon kaninyo, hangad ug tan-awa ang kaumahan, kay sila hinog na alang sa ting-ani!

³⁶ Siya nga nagaani makadawat ug mga suhol ug makatigom ug bunga alang sa kinabuhing walay kataposan, aron siya nga nagapugas ug siya nga nagaani maglipay nga hiniusa.

³⁷ Kay niini nga panultihon. ‘Ang usa maoy nagpugas, ug ang uban maoy mag-ani,’ natinuod.

³⁸ Gipadala ko kamo aron moani sa wala ninyo trabahoi. Ang uban nagtrabaho, ug kamo miapil ngadto sa ilang hinagoan.”

³⁹ Daghan nga mga Samarianhon niana nga siyudad ang mituo kaniya tungod sa gibalita sa babaye nga nagpamatuod, “Siya nagsulti kanako sa tanang butang nga akong nabuhat.”

⁴⁰ Busa sa dihang ang mga Samarianhon miadto kaniya, naghangyo sila kaniya nga magpabilin uban kanila, ug mipabilin siya didto sa duha ka adlaw.

⁴¹ Ug daghan pa gayod ang mituo tungod sa iyang pulong.

42 Miingon sila sa babaye, “Wala na kami nagatuo tungod sa kung unsa ang imong giingon, kay kami mismo nakadungog, ug kami nakahibalo nga kini siya mao gayod ang manluluwas sa kalibotan.”

43 Pagkahuman niadtong duha ka mga adlaw, mibiya siya didto paingon sa Galilea.

44 Kay si Jesus mismo nagpahayag nga ang usa ka propeta walay kadungganan sa iyang kaugalingon nga nasod.

45 Sa dihang miabot siya ngadto sa Galilea, ang mga taga Galilea nag-abiabi kaniya. Nakita nila ang tanang mga butang nga iyang nahimo sa pista sa Jerusalem, kay sila miadto man usab ngadto sa pista.

46 Karon nahiabot na usab siya sa Cana sa Galilea, diin gihimo niya nga bino ang tubig. Adunay usa ka harianon nga pamunuan kansang anak atua sa Capernaum nga nagsakit.

47 Sa dihang nakadungog siya nga si Jesus niabot gikan sa Judea padulong sa Galilea, miadto siya kang Jesus ug naghangyo kaniya nga mokanaog ug ayohon ang iyang anak, nga hapit na mamatay.

48 Unya si Jesus miingon kaniya. “Kondili ka makakita sa mga timaan ug mga katingalahan, dili ka gayod motuo.”

49 Ang opisyal miingon kaniya, “Sir, kanaog sa dili pa mamatay ang akong anak.”

50 Si Jesus miingon kaniya, “Lakaw. Ang imong anak mabuhi.” Ang tawo mituo sa pulong nga gisulti ni Jesus kaniya, ug siya mipauli.

51 Samtang mikanaog siya, ang iyang mga

sulugoon misugat kaniya, nag-ingon nga ang iyang anak nabuhi.

⁵² Busa nangutana siya kanila sa takna sa dihang nagsugod siyag kaayo. Sila mitubag kaniya, “Gahapon sa alas syete ang takna ang hilanat mibiya kaniya.”

⁵³ Unya ang amahan nakaamgo nga mao kadto ang takna nga si Jesus miingon kaniya, “Ang imong anak mabuhi.” Busa siya mismo ug ang iyang tibuok panimalay mituo.

⁵⁴ Mao kini ang ikaduha nga timaan nga gihimo ni Jesus sa dihang migawas siya sa Judea padulong sa Galilea.

5

¹ Human niini adunay usa ka kapistahan sa mga Judio, ug si Jesus mitungas sa Jerusalem.

² Karon sa Jerusalem diha sa ganghaan sa mga karnero, adunay usa ka kaligoanan, nga gitawag sa Hebreo ug Betesda, ug aduna kini lima ka pasilonganan.

³ Ang dakong gidaghanon sa mga tawo nga masakiton, buta, bakol, ug paralitiko

⁴ nanaghigda didto.

⁵ Adunay usa ka tawo didto nga nagsakit sulod na sa 38 ka tuig.

⁶ Sa dihang nakita siya ni Jesus nga naghigda didto, ug human niya nahibaloan nga naghigda siya didto sa dugay na kaayo nga panahon, nangutana siya kaniya, “Buot mo ba nga ma-maayo?”

⁷ Mitubag ang masakiton nga tawo, “Sir, wala akoy bisan usa nga mosakwat kanako sa

ligoanan sa dihang ang tubig makutaw na. Sa akong pag-adto, adunay uban pa nga nanaog na una kanako.”

⁸ Miingon si Jesus kaniya, “Bangon, kuhaa ang imong banig, ug lakaw.”

⁹ Dihadiha dayon ang tawo naulian ug gikuha niya ang iyang higdaanan, ug nilakaw. Karon kanang adlaw mao ang Adlaw nga Igpapahulay.

¹⁰ Busa miingon ang mga Judio ngadto kaniya kadtong naayo, “Mao kini ang Adlaw nga Igpapahulay ug wala ka gitugotan sa pagdala sa imong banig.”

¹¹ Siya mitubag, “Siya nga nag-ayo kanako miingon kanako, ‘Kuhaa ang imong banig ug lakaw.’”

¹² Nangutana sila kaniya, “Kinsa man ang tawo nga nag-ingon kanimo, ‘Kuhaa kana ug lakaw?’”

¹³ Apan, ang usa nga naayo wala nakaila kung kinsa siya tungod kay wala nabantayan ang paghawa ni Jesus, kay adunay usa ka pundok sa katawhan niana nga dapit.

¹⁴ Human niini, nakaplagnan siya ni Jesus sa sulod sa templo ug miingon kaniya, “Tan-awa, naayo kana! Ayaw na gayod pagpakasala, aron wala nay hilabihan pang mahitabo kanimo.”

¹⁵ Milakaw ang tawo ug nagsugilon ngadto sa mga Judio nga si Jesus maoy nag-ayo kaniya.

¹⁶ Karon tungod niining mga butanga gilutos sa mga Judio si Jesus, tungod kay gibuhat niya kining mga butanga sa Adlaw nga Igpapahulay.

¹⁷ Mitubag si Jesus ngadto kanila, “Ang akong Amahan nagabuhat bisan karon, ug ako usab, nagabuhat.”

¹⁸ Tungod niini, nangita ug paagi ang mga Judio aron patyon gayod siya, tungod kay wala lamang niya supaka ang Adlaw nga Igpapahulay, apan gitawag usab niya ang Dios nga iyang kaugalingong Amahan, ug gihimo ang iyang kaugalingon nga pareha sa Dios.

¹⁹ Mitubag si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, walay mabuhay ang Anak sa iyang kaugalingon, gawas lamang kung unsa ang iyang nakita nga gibuhay sa Amahan, kay bisan unsa ang gibuhay sa Amahan, gibuhay usab kining mga butanga sa Anak.

²⁰ Kay nahigugma ang Amahan sa iyang Anak ug gipakita niya ang tanang butang nga siya mismo ang nagbuhay ug gipakita niya kaniya ang dagkong mga butang labaw pa niini aron nga kamo mahibulong.

²¹ Kay ingon nga gibanhaw sa Amahan ang mga patay ug naghatag kanila sa kinabuhi, bisan ang Anak naghatag usab ug kinabuhi ngadto sa kang bisan kinsa nga buot niya.

²² Kay wala naghukom ang Amahan kang bisan kinsa, apan gihatag niya ang tanang paghukom ngadto sa Anak

²³ aron nga mopasidungog ang matag-usa sa Anak ingon nga gipasidunggan nila ang Amahan. Ang usa nga wala nagpasidungog sa Anak wala nagpasidungog sa Amahan nga nagpadala kaniya.

²⁴ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, siya nga nakadungog sa akong pulong ug nagtuo kaniya nga nagpadala kanako adunay kinabuhing walay katapusan ug dili na pagahukman, apan siya

nakalatas na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.

²⁵ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako kaninyo nga ang takna moabot na, ug karon, sa dihang ang mga patay makadungog sa tingog sa Anak sa Dios, ug kadtong makadungog mabuhi.

²⁶ Kay ingon nga ang Amahan adunay kinabuhi sa iyang kaugalingon, busa naghatag usab siya ngadto sa Anak aron nga aduna siya'y kinabuhi sa iyang kaugalingon,

²⁷ ug naghatag ang Amahan sa katungod sa pagdala ug hukom tungod kay siya ang Anak sa Tawo.

²⁸ Ayaw kahibulong niini, kay adunay takna nga moabot nga diin ang matag-usa nga atua sa lubnganan makadungog sa iyang tingog

²⁹ ug mogawas: kadtong nagbuhat ug maayo ngadto sa pagkabanhaw sa kinabuhi, ug kadtong nagbuhat ug daotan ngadto sa pagkabanhaw sa paghukom.

³⁰ Wala akoy mabuhat gikan sa akong kaugalingon. Kung unsa ang akong nadungog, mao kana akong paghukom, ug ang akong paghukom matarong tungod kay wala ako nangita sa akong kaugalingon nga kabubut-on apan ang kabubut-on niya nga nagpadala kanako.

³¹ Kung magpamatuod ako mahitungod sa akong kaugalingon, ang akong pagpamatuod mahimong dili tinuod.

³² Adunay usa pa nga nagpamatuod mahitungod kanako, ug nasayod ako nga tinuod ang pagpamatuod nga iyang gihatag mahitungod

kanako.

³³ Nagpadala kamo kang Juan, ug nagpamatuod siya sa kamatuoran.

³⁴ Apan ang pagpamatuod nga akong nadawat dili gikan sa tawo. Miingon ako niining mga butanga aron nga kamo maluwas.

³⁵ Si Juan mao ang usa ka suga nga nagasiga ug nagadan-ag, ug kamo andam sa pagmaya sa iyang kahayag sa mubo lang nga panahon.

³⁶ Apan ang pagpamatuod nga ania kanako mas dako pa kaysa kang Juan, kay ang mga buhat nga gihatag sa Amahan kanako nga pagahamanon, ang mga buluhaton nga akong ginabuhat, nagpamatuod mahitungod kanako nga ang Amahan nagpadala kanako.

³⁷ Ang Amahan nga nagpadala kanako sa iyang kaugalingon nagpamatuod mahitungod kanako. Ni wala pa kamo sukad nga nakadungog sa iyang tingog ni nakakita sa iyang pamarog.

³⁸ Wala nagpabilin ang pulong niya diha kaninyo, kay wala man kamo mituo sa usa nga iyang gipadala.

³⁹ Nagsusi kamo sa mga kasulatan tungod kay naghunahuna kamo nga diha kanila aduna kamoy kinabuhing walay kataposan, ug kining sama nga mga kasulatan nagpamatuod mahitungod kanako,

⁴⁰ ug dili kamo andam nga moanhi dinhi kanako aron nga makabaton kamo ug kinabuhi.

⁴¹ Dili ako modawat ug pagdayeg gikan sa mga tawo,

⁴² apan nasayod ako nga wala kamoy gugma sa Dios diha sa inyong mga kaugalingon.

⁴³ Mianhi ako sa ngalan sa akong Amahan, ug wala ninyo ako dawata. Kung adunay lahi nga moanhi sa iyang kaugalingon nga ngalan, pagadawaton ninyo siya.

⁴⁴ Unsaon man ninyo pagtuo, nga kamo nagdawat ug mga pagdayeg gikan sa usag-usa apan wala nangita sa pagdayeg nga gikan sa Dios?

⁴⁵ Ayaw paghunahuna nga nagsumbong ako sa akong kaugalingon diha kaninyo sa atubangan sa akong Amahan. Ang usa nga nagsumbong kaninyo mao si Moises, nga gihatagan ninyo sa inyong paglaom.

⁴⁶ Kung nagtuo kamo kang Moises, nagtuo kamo kanako tungod kay nagsulat siya mahitungod kanako.

⁴⁷ Kung wala kamo nagtuo sa iyang mga sinulat, unsaon man ninyo pagtuo sa akong mga pulong?”

6

¹ Human niining mga butanga, miadto si Jesus sa pikas bahin sa Dagat sa Galilea, gitawag usab nga Dagat sa Tiberias.

² Ang dako nga panon nagsunod kaniya tungod kay nakita nila ang mga timaan nga iyang gihimo ngadto sa mga nagsakit.

³ Mitungas si Jesus sa bukid ug nilingkod siya didto kauban ang iyang mga disipulo.

⁴ (Karon ang Pagsaylo, ang kapistahan sa mga Judio, haduol na.)

⁵ Sa dihang mihangad si Jesus ug nakita ang dakong panon nga nagpadulong kaniya, miingon

siya kang Felipe, “Asa man kita mopalit ug tinapay aron makakaon sila?”

⁶ (Apan gisulti kini ni Jesus aron sulayan si Felipe, kay siya mismo nakahibalo kung unsa ang iyang buhaton.)

⁷ Mitubag si Felipe kaniya, “Ang 200 nga denario nga kantidad sa tinapay dili paigo alang sa matag-usa bisan gamay.”

⁸ Ang usa sa mga disipulo, si Andres, ang igsoon ni Simon Pedro, miingon kang Jesus,

⁹ “Adunay batang lalaki dinhi nga anaay lima ka tinapay nga sebada ug duha ka isda, apan unsa lamang kini taliwala sa kadaghanan?”

¹⁰ Miingon si Jesus, “Palingkora ang mga tawo.” (Karon adunay daghan nga sagbot ditong dapita.) Busa nanglingkod ang katawhan, mga 5, 000 ang gidaghanon.

¹¹ Unya gikuha ni Jesus ang mga tinapay ug ang mga isda ug human nagpasalamat, iya kining gihatag ngadto sa nanglingkod, kutob sa ilang gusto.

¹² Sa dihang nabusog na ang mga tawo, miingon siya sa iyang mga disipulo, “Tapoka ang mga tinipik nga nahibilin, aron nga walay masayang.”

¹³ Busa gitapok nila kini ug napuno ang napulo ug duha ka bukag uban sa mga tinipik gikan sa lima ka tinapay nga sebada; ang mga tinipik nga salin gikan adtong nangaon.

¹⁴ Unya, sa dihang ang mga tawo nakakita niini nga timaan nga iyang gibuhat, miingon sila, “Mao gayod kini ang propeta nga moabot sa kalibotan.”

¹⁵ Sa dihang naamgohan ni Jesus nga moduol

na sila ug mogunit kaniya pinaagi sa pinugos nga paagi aron himoon siyang hari, mihawa na usab siya ug mitungas sa bukid nga nag-inusara.

¹⁶ Sa dihang gabii na, ang iyang mga disipulo nilugsong ngadto sa dagat.

¹⁷ Nisakay sila sa bangka, ug miadto sa dagat sa Capernaum. Niining higayona ngitngit na, ug si Jesus wala pa miadto kanila.

¹⁸ Ug ang kusog nga hangin mihaguros, ug mikusog na ang balod sa dagat.

¹⁹ Sa dihang nakabugsay na sila ug mga 25 o 30 ka stadia, nakita nila si Jesus nga naglakaw sa dagat ug nagapaduol sa bangka, ug nangahadlok sila.

²⁰ Apan miingon siya kanila, “Ako kini! Ayaw kahadlok.”

²¹ Unya andam sila sa pagdawat kaniya ngadto sa bangka, ug dihadhiha ang bangka nakaabot na sa yuta nga diin mao ang ilang adtoan.

²² Pagkasunod adlaw, ang panon nga nagtingog sa pikas bahin sa dagat nakakita nga walay laing bangka didto gawas sa usa, ug si Jesus wala misakay niini uban sa iyang mga disipulo apan ang iyang mga disipulo milakaw nga sila lamang.

²³ Bisan paman niini, adunay pipila ka mga bangka nga miabot gikan sa Tiberias duol sa dapit diin sila nangaon sa tinapay human maka-hatag ug pasalamat ang Ginoo.

²⁴ Sa dihang nahibaloan sa panon nga wala si Jesus ni ang iyang mga disipulo didto, sila mismo nanakay sa mga bangka ug miadto sa Capernaum sa pagpangita kang Jesus.

²⁵ Human nila siya nakaplagnan sa pikas bahin

sa dagat, miingon sila kaniya, “Rabbi, kanus-a lang ka nakaabot dinhi?”

²⁶ Si Jesus mitubag kanila, nga nag-ingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, nangita kamo kanako, dili tungod kay nakakita kamo ug mga timaan, apan tungod kay nakakaon kamo ug pipila sa mga tinapay ug nangabusog.

²⁷ Ayaw pagbuhat alang sa pagkaon nga mahaw, apan pagbuhat alang sa pagkaon nga molahutay ngadto sa kinabuhing walay kataposan diin ihatag kaninyo sa Anak sa Tawo, kay ang Dios nga Amahan nagbutang sa iyang selyo ngadto kaniya.”

²⁸ Unya miingon sila kaniya, “Unsa man ang kinahanglan namong buhaton, aron nga among mahimo ang mga buhat sa Dios?”

²⁹ Mitubag si Jesus ug miingon kanila, “Mao kini ang buhat sa Dios: aron nga kamo motuo sa usa nga iyang gipadala.”

³⁰ Busa miingon sila kaniya, “Unya unsa man nga timaan ang imong buhaton, aron nga kami makakita ug motuo kanimo? Unsa man ang imong buhaton?”

³¹ Ang among mga amahan mikaon ug manna didto sa kamingawan, sama sa nahisulat, ‘Gihatagan niya sila ug tinapay gikan sa langit aron kanon.’”

³² Unya mitubag si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, dili si Moises ang naghatag kaninyo ug tinapay gikan sa langit, apan ang akong Amahan mao ang naghatag kaninyo sa tinuod nga tinapay gikan sa langit.

³³ Kay ang tinapay sa Dios mao ang mikanaog

gikan sa langit ug naghatag ug kinabuhi ngadto sa kalibotan.”

³⁴ Busa miingon sila kaniya, “Sir, hatagi kami kanunay niining maong tinapay.”

³⁵ Miingon si Jesus kanila, “Ako ang tinapay sa kinabuhi; siya nga moduol kanako dili na gayod gutomon, ug siya nga motuo kanako dili na gayod uhawon.

³⁶ Apan sa pagkatinuod gisultihan ko kamo nga nakakita na kamo kanako, ug wala kamo mituo.

³⁷ Ang tanan nga ihatag sa Amahan kanako moduol kanako, ug siya nga moduol kanako dili gayod nako isalikway.

³⁸ Kay mikanaog ako gikan sa langit, dili sa pagbuhat sa akong kaugalingon nga kabubut-on, apan sa iyang kabubut-on nga nagpadala kanako.

³⁹ Ug mao kini ang iyang kabubut-on nga nagpadala kanako, nga wala akoy usa nga mawala sa tanan niadtong iyang gihatag kanako, apan banhawon sila sa ulahi nga adlaw.

⁴⁰ Kay mao kini ang kabubut-on sa akong Amahan, nga ang matag-usa nga makakita sa Anak ug motuo kaniya makabaton ug kinabuhing walay kataposan ug ako siyang banhawon sa ulahi nga adlaw.

⁴¹ Unya nagbagulbol ang mga Judio mahitungod kaniya tungod kay miingon siya, “Ako ang tinapay nga mikanaog gikan sa langit.”

⁴² Miingon sila, “Dili ba kini nga Jesus ang anak ni Jose, nga ang amahan ug inahan nga nailhan nato? Unya giunsa niya pag-ingon karon nga, 'Mikanaog ako gikan sa langit'?”

⁴³ Mitubag si Jesus ug miingon kanila, “Hunonga ang pagbagulbol sa inyong mga kaugalingon.

⁴⁴ Walay bisan usa nga makaduol kanako gawas kung ipaduol siya sa Amahan nga nagpadala kanako, ug ako siyang banhawon sa ulahi nga adlaw.

⁴⁵ Nahisulat kini diha sa mga propeta, “Ang tanan tudloan sa Dios.” Ang tanan nga nakadungog ug nakakat-on gikan sa Amahan moduol kanako.

⁴⁶ Dili nga aduna nay nakakita sa Amahan, gawas kaniya nga gikan sa Dios—siya nakakita sa Amahan.

⁴⁷ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, siya nga motuo adunay kinabuhing walay kataposan.

⁴⁸ Ako ang tinapay sa kinabuhi.

⁴⁹ Ang inyong mga amahan nikaon sa manna didto sa kamingawan, ug sila namatay.

⁵⁰ Kini mao ang tinapay nga mikanaog gikan sa langit, aron nga ang usa ka tawo makakaon sa pipila niini ug dili mamatay.

⁵¹ Ako ang buhing tinapay nga mikanaog gikan sa langit. Kung si bisan kinsa nga mokaon sa pipila niini nga tinapay, mabuhi siya sa kahangtoran. Ang tinapay nga akong ihatag mao ang akong unod alang sa kinabuhi sa kalibotan.”

⁵² Ang mga Judio nangasuko ug nagsugod na ug lalis, nga nag-ingon, “Unsaon daw paghatag niining tawhana sa iyang unod nganhi kanato aron kan-on?”

⁵³ Unya miingon si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kung mokaon kamo

sa unod sa Anak sa Tawo ug moinom sa iyang dugo, makabaton kamo ug kinabuhi sa inyong mga kaugalingon.

⁵⁴ Si bisan kinsa nga mokaon sa akong unod ug moinom sa akong dugo makabaton ug kinabuhing walay kataposan, ug banhawon nako siya sa ulahi nga adlaw.

⁵⁵ Kay ang akong unod mao ang tinuod nga pagkaon, ug ang akong dugo mao ang tinuod nga ilimnon.

⁵⁶ Siya nga mokaon sa akong unod ug moinom sa akong dugo magpabilin kanako, ug ako diha kaniya.

⁵⁷ Sama nga ang buhi nga Amahan nagpadala kanako, ug ingon nga ako nabuhi tungod sa Amahan, busa siya nga mokaon kanako, siya usab mabuhi tungod kanako.

⁵⁸ Mao kini ang tinapay nga mikanaog gikan sa langit, dili sama sa gikaon sa mga amahan ug namatay. Siya nga mokaon niini nga tinapay mabuhi sa kahangtoran.”

⁵⁹ Apan si Jesus miingon niining mga butanga didto sa sinagoga samtang nagtudlo siya didto sa Capernaum.

⁶⁰ Unya daghan sa iyang mga disipulo nga nakadungog niini miingon, “Kini usa ka lisod nga pagtulon-an; kinsa man ang makadawat niini?”

⁶¹ Si Jesus, tungod kay nakahibalo siya sa iyang kaugalingon nga ang iyang mga disipulo nagbagulbol niini, miingon kanila, “Nalain ba kamo niini?”

⁶² Unya unsa kaha kung makita ninyo ang Anak sa Tawo nga mokayab padulong kung asa

siya kaniadto?

⁶³ Ang Espiritu mao ang naghatag ug kinabuhi; ang unod dili makapulós. Ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo espiritu, ug sila kinabuhi.

⁶⁴ Apan adunay pipila kaninyo nga wala mituo.” Kay nakahibalo si Jesus gikan pa sa sinugdan kung kinsa ang dili motuo ug kinsa ang magbudhi kaniya.

⁶⁵ Miingon siya, “Kini tungod niini nga ako nagsulti kaninyo nga walay makaduol kanako gawas kung gitugot kini kaniya pinaagi sa Amanhan.”

⁶⁶ Tungod niini, daghan sa iyang mga disipulo ang namiya ug wala na mikuyog uban niya.

⁶⁷ Unya miingon si Jesus sa napulo ug duha, “Dili ninyo buot nga mopahawa usab, buot ba ninyo?”

⁶⁸ Si Simon Pedro mitubag kaniya, “Ginoo, kang kinsa man kami moadto? Anaa kanimó ang mga pulong sa kinabuhing walay kataposan,

⁶⁹ ug nagtuo kami ug nahibalo nga ikaw ang Usa ka Balaan sa Dios.”

⁷⁰ Miingon si Jesus kanila, “Dili ba gipili ko kamo, ang napulo ug duha, ug ang usa kaninyo yawa?”

⁷¹ Karon nagsulti siya mahitungod kang Judas nga anak ni Simon Iscariote, kay siya man gayod, ang usa sa napulo ug duha, nga magbudhi kang Jesus.

7

¹ Ug human niining mga butanga si Jesus mipanaw sa Galilea, kay dili siya buot nga moadto

sa Judea tungod kay ang mga Judio nangita aron mopatay kaniya.

² Karon ang Judio nga pista sa mga Payag-payag, haduol na.

³ Busa ang iyang mga igsoon miingon kaniya, “Biyai kining dapita ug adto sa Judea, aron nga ang imong mga disipulo makakita usab sa mga buhat nga imong gihimo.

⁴ Walay usa nga mobuhat sa usa ka butang diha sa tago kung sa iyang kaugalingon buot niyang mahibaw-an sa dayag. Kung imong buhaton kining mga butanga, ipakita ang imong kaugalingon sa kalibotan.”

⁵ Kay bisan ang iyang mga igsoon wala motuo kaniya.

⁶ Busa miingon si Jesus kanila, “Ang akong panahon wala pa moabot, apan ang inyong panahon kanunay andam.

⁷ Ang kalibotan dili magdumot kaninyo, apan kini nagadumot kanako tungod kay ako nagpamatuod bahin niini nga ang ilang mga binuhatan daotan.

⁸ Pangadto kamo sa kapistahan; dili ako moadto niini nga kapistahan tungod kay ang akong panahon wala pa matuman.”

⁹ Human siya miingon niining mga butanga kanila, siya nagpabilin sa Galilea.

¹⁰ Apan sa dihang ang iyang mga igsoon nakalakaw na ngadto sa kapistahan, unya mi-tungas usab siya, nga dili dayag apan sa tago lamang.

¹¹ Ang mga Judio nangita kaniya didto sa kapistahan ug miingon, “Asa naman siya?”

¹² Adunay daghang paghisgot taliwala sa panon mahitungod kaniya. Ang uban miingon, “Siya usa ka maayo nga tawo.” Ang uban miingon, “Dili, siya ang nangulo sa pagpahisalaag sa panon.”

¹³ Apan walay usa nga misulti sa dayag bahin kaniya tungod kay nahadlok sa mga Judio.

¹⁴ Sa dihang ang kapistahan hapit na mahuman, si Jesus mitungas sa templo ug misugod sa pagtudlo.

¹⁵ Unya ang mga Judio nahibulong, ug miingon, “Unsa ba kining tawhana nga daghan man kaayo ang nahikat-onan? Nga wala man siya makaiskwela.”

¹⁶ Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Ang akong pagtulon-an dili kini kanako, apan kaniya nga nagpadala kanako.

¹⁷ Kung ang matag usa motinguha sa pagbuhat sa iyang kabubut-on, masayod siya bahin niini nga pagtulon-an, kung kini ba naggikan sa Dios, o kung ako nagsulti gikan sa akong kaugalingon.

¹⁸ Si bisan kinsa nga mosulti gikan sa iyang kaugalingon nagapangita sa iyang kaugalingong himaya, apan si bisan kinsa nga nagapangita sa himaya niya nga nagpadala kaniya, kanang tawhana tinuod, ug walay dili matarong diha kaniya.

¹⁹ Dili ba si Moises man ang naghatag ug balaod kaninyo? Apan bisan usa kaninyo walay nagtuman sa balaod. Nganong nagapangita man kamo sa pagpatay kanako?”

²⁰ Ang panon mitubag, “Ikaw adunay demonyo. Kinsa man ang nangita kanimo aron

ikaw patyon?”

²¹ Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Ako naghimo sa usa ka buhat, ug kamong tanan nahibulong tungod niini.

²² Si Moises mihatag ug pagpatuli kaninyo (kini dili gikan kang Moises, apan gikan sa mga katigulangan), ug sa Igpapahulay kamo magtuli ug usa ka tawo.

²³ Kung ang usa ka tawo modawat sa pagpatuli panahon sa Igpapahulay aron nga ang balaod ni Moises dili maguba, nganong nangasuko man kamo kanako tungod ba kay gihimo nako ang usa ka tawo nga hingpit ug himsog panahon sa Igpapahulay?

²⁴ Ayaw paghukom sumala sa panagway, apan paghukom nga makatarunganon.”

²⁵ Pipila kanila gikan sa Jerusalem nga miingon, “Dili ba kini ang usa nga ilang gipangita aron patyon?”

²⁶ Ug tan-awa, siya nagasulti nga dayag, ug sila walay ikasulti kaniya. Dili mahimo nga ang mga magmamando masayod sa tinuod nga mao kini ang Cristo, dili ba?

²⁷ Apan nasayod kita kung asa gikan kining usa. Apan sa dihang ang Cristo moabot, walay usa nga masayod kung asa siya gikan.”

²⁸ Unya si Jesus misinggit didto sa templo, nga nagtudlo ug nagsulti, “Kamo nakaila kanako ug nasayod kung asa ako gikan. Wala ako mianhi sa akong kaugalingon, apan siya nga mipadala kanako tinuod, ug wala kamo masayod kaniya.

²⁹ Nasayod ako kaniya tungod kay gikan ako kaniya ug siya ang mipadala kanako.”

³⁰ Misulay sila sa pagdakop kaniya, apan walay usa nga mitugyan kaniya, tungod kay ang iyang takna wala pa moabot.

³¹ Apan daghan sa panon nga mituo kaniya, ug sila nagaingon, “Sa dihang moabot ang Cristo, maghimo ba siya ug daghan pang mga timaan kaysa nabuhat niining usa?”

³² Ang mga Pariseo nakadungog sa panon nga naghinunghungay niining mga butanga mahitungod kang Jesus, ug ang pangulo sa mga pari ug ang mga Pariseo mipadala sa mga kadagkoan aron sa pagdakop kaniya.

³³ Unya miingon si Jesus, “Ako magpabilin uban kaninyo sa hamubo lang nga panahon, ug unya moadto ako kaniya nga mipadala kanako.

³⁴ Magapangita kamo kanako apan dili ninyo ako makaplagan; kung asa ako moadto, dili kamo makahimo sa pag-adto.”

³⁵ Busa ang mga Judio miingon sa ilang kaugalingon, “Asa man kining tawhana moadto nga dili man nato siya mahikaplagan? Moadto ba siya aron sa pagsabwag taliwala sa mga Griyego ug tudlo-an ang mga Griyego?”

³⁶ Unsa kining pulong nga iyang giingon, “Man-gita kamo kanako apan dili ninyo ako makaplagan; diin ako moadto, dili kamo makaadto?”

³⁷ Sa kataposan, ang dakong adlaw sa kapis-tahan, si Jesus mitindog ug misinggit, nga nag-ingon, “Kung si bisan kinsa nga giuhaw, tugoti siya nga moduol kanako ug mag-inom.

³⁸ Siya nga mituo kanako, sama sa gisulti sa kasulatan, ang mga sapa sa buhi nga tubig modagayday gikan sa iyang tiyan.”

³⁹ Apan siya miingon niini bahin sa Espiritu, nga alang niadtong motuo kaniya makadawat; ang Espiritu wala pa gihatag tungod kay si Jesus wala pa man himayaa.

⁴⁰ Pipila sa panon, sa dihang nadunggan nila kini nga mga pulong, nga miingon, “Tinuod gayod nga mao kini ang propeta.”

⁴¹ Ang uban nagaingon, “Mao kini ang Cristo.” Apan ang uban nagaingon, “Ang Cristo ba gikan sa Galilea?”

⁴² Ang kasulatan ba wala miingon nga ang Cristo maggikan sa kaliwatan ni David ug gikan sa Betlehem, ang baryo diin si David nagpuyo?”

⁴³ Busa adunay pagkabahin sa mga panon tungod kaniya.

⁴⁴ Pipila kanila buot nga modakop kaniya, apan walay usa nga migunit kaniya.

⁴⁵ Unya ang mga pamunoan mibalik ngadto sa pangulo sa mga pari ug sa mga Pariseo, nga miingon ngadto kanila, “Nganong wala man ninyo siya dad-a?”

⁴⁶ Ang mga pamunoan mitubag, “Walay bisan usa nga nakasulti nga sama niini.”

⁴⁷ Busa ang mga Pariseo mitubag kanila, “Nalingla ba usab gihapon kamo?”

⁴⁸ Aduna bay mga magmamando nga mituo kaniya, o sa mga Pariseo?

⁴⁹ Apan kini nga panon wala masayod sa balaod, sila tinunglo.”

⁵⁰ Si Nicodemo (usa sa mga Pariseo, nga miadto kang Jesus sa dili palang dugay), miingon ngadto kanila,

⁵¹ “Ang ato bang balaod maghukom sa usa

ka tawo sa walay pagpaminaw gikan kaniya ug pagsuta kung unsa ang iyang gipangbuhat?”

⁵² Sila mitubag ug miingon kaniya, “Ikaw ba usab gikan sa Galilea? Susiha ug tan-awa nga walay propeta nga naggikan sa Galilea.”

⁵³ Unya ang tanan miuli sa tagsa-tagsa nila ka panimalay.

8

¹ Si Jesus miadto sa bukid sa mga Olibo.

² Pagkasayo sa buntag mibalik siya pag-usab didto sa templo, ug ang tanang katawhan nangabot; milingkod siya ug nanudlo kanila.

³ Ang mga escriba ug ang mga Pariseo nagdala ug usa ka babaye nga nasakpan nga nagbuhat sa pagpanapaw. Gibutang nila siya sa taliwala.

⁴ Unya sila miingon kaniya, “Magtutudlo, kin-ing bayhana nasakpan nga nagabuhat sa pagpanapaw.

⁵ Karon sa balaod, si Moises nagmando kanato sa pagbato sa maong tawo; unsa man ang imong ikasulti bahin kaniya?”

⁶ Gisulti nila kini sa tuyo nga mabitik siya aron aduna silay ikapasangil bahin kaniya, apan si Jesus miluhod ug unya nagsulat sa yuta pinaagi sa iyang tudlo.

⁷ Sa dihang nagpadayon sila sa pagpangutana kaniya, mitindog siya ug miingon kanila, “Siya nga walay sala diha kaninyo, paunaha siya sa paglabay ug bato kaniya.”

⁸ Miukbo na usab siya, ug misulat gamit ang iyang tudlo.

⁹ Pagkadungog nila niini, tinagsa sila nga mibiya, una ang pinakamagulangan. Sa kataposan si Jesus na lamang ang nabilin, uban ang babaye nga anaa sa taliwala.

¹⁰ Mitindog si Jesus ug miingon kaniya, “Babaye, asa naman ang namasangil kanimo?” Wala bay usa nga naghukom kanimo?”

¹¹ Siya miingon, “Wala Ginoo.” Miingon si Jesus, “Bisan ako dili magahukom kanimo. Lakaw ug ayaw na pagpakasala.”]

¹² Nagsulti si Jesus kanila pag-usab nga nag-ingon, “Ako mao ang kahayag sa kalibotan; siya nga nagasunod kanako dili maglakaw sa kangitngit apan adunay kahayag sa kinabuhi.”

¹³ Ang mga Pariseo miingon ngadto kaniya, “Ikaw nagsaksi mahitungod sa imong kaugalingon; ang imong pagsaksi dili tinuod.

¹⁴ Mitubag si Jesus ug miingon kanila, “Bisan kung nagsaksi ako mahitungod sa akong kaugalingon, ang akong gisaksi tinuod. Nasayod ako kung asa ako gikan ug asa ako padulong, apan kamo wala nasayod kung asa ako naggikan ug asa ako padulong.

¹⁵ naghukom kamo sumala sa unod; Wala Ako maghukom ni bisan kinsa.

¹⁶ Kung maghukom ako, ang akong paghukom tinuod tungod kay ako wala mag-inusara, apan ako uban sa akong Amahan nga nagpadala kanako.

¹⁷ Oo, ug diha sa inyong balaod nahisulat nga ang pagpamatuod sa duha ka tawo tinuod.

¹⁸ Gipadala niya ako nga magsaksi mahitungod sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga nag-

padala kanako nagasaksi mahitungod kanako.”

¹⁹ Sila miingon kaniya, “Asa ang imong amahan?” Si Jesus mitubag, “Wala kamo makaila kanako o bisan sa akong Amahan; kung nakaila kamo kanako, kamo usab nakaila sa akong Amahan.”

²⁰ Miingon siya niining mga pulonga sa tipiganan sumala sa iyang gitudlo didto sa templo, ug walay usa nga midakop kaniya tungod kay ang iyang takna wala pa-man miabot.

²¹ Busa miingon na usab siya kanila, “molakaw ako palayo; mangita kamo kanako ug mamatay sa inyong mga sala. Kung asa ako moadto, dili kamo makaadto.”

²² Ang mga Judio miingon, “Patyon ba niya ang iyang kaugalingon? Mao nga miingon siya nga; 'Kung asa ako padulong dili kamo makaadto?’”

²³ Si Jesus miingon kanila, “Gikan kamo sa ubos; gikan ako sa taas. Iya kamo niining kalibotan; ako dili iya niining kalibotan.

²⁴ Busa, magaingon ako kaninyo nga kamo mamatay pinaagi sa inyong mga sala. Gawas kung motuo kamo nga AKo mao AKo, kamo mamatay sa inyong mga sala.”

²⁵ Busa sila miingon ngadto kanila, “Kinsa ka ba?” si Jesus miingon kanila, “Kung unsa ang akong gisulti kaninyo gikan sa sinugdanan.

²⁶ Adunay daghang mga butang nga akong ika-sulti ug ikahukom mahitungod kaninyo. Bisana pa niana, siya nga nagpadala kanako mao lamang ang tinuod; ug ang mga butang nga akong nadungog gikan kaniya, kining mga butanga ang akong isulti sa kalibotan.”

27 Wala sila makasabot nga siya nagsulti ngadto kanila mahitungod sa Amahan.

28 Si Jesus miingon, “Sa dihang inyong ipataas ang Anak sa Tawo, unya inyong masayran nga kana mao Ako, ug niana ako walay mabuhat sa akong kaugalingon. Ingon nga ang Amahan nagtudlo kanako, akong isulti kining mga butanga.

29 Siya nga nagpadala kanako uban kanako, ug siya dili mobiya kanako, tungod kay ako kanunay nagabuhat kung unsa ang makapahimuot kaniya.”

30 Samtang gisulti ni Jesus kining mga butanga, daghan ang mituo kaniya.

31 Si Jesus miingon niadtong mga Judio nga mituo kaniya, “Kung magpabilin kamo sa akong mga pulong, kamo tinuod gayud nga akong mga disipulo;

32 ug masayran ninyo ang kamatuoran, ug ang kamatuoran maghimo kaninyong gawasnon.”

33 sila mitubag kaniya, “Mga kaliwat kami ni Abraham ug dili mga ulipon ni bisan kinsa; giunsa nimo pagkasulti, 'Mahimo kamong gawasnon?’”

34 Si Jesus mitubag kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, mosulti ako kaninyo, ang matag-usa nga nagabuhat ug sala naulipon sa sala.

35 Ang ulipon dili magpabilin sa panimalay hangtod sa hangtod; ang anak magpabilin hangtod sa hangtod.

36 Busa, kung ang Anak maghimo kanimo nga gawasnon, kamo mahimo gayud nga tinuod nga gawasnon.

37 Nasayod ako nga kamo mga kaliwat ni

Abraham; nangita kamo kanako kay buot ninyo akong patyon tungod kay ang akong mga pulong walay dapit diha kaninyo.

³⁸ Nagsulti ako kung unsa ang akong nakita uban sa akong Amahan, ug nagbuhat usab kamo kung unsa ang inyong nadungog gikan sa inyong amahan.”

³⁹ Sila mitubag ug miingon kaniya, “Ang among amahan mao si Abraham.” Si Jesus miingon kanila, “Kung mga anak kamo ni Abraham, magbuhat kamo sa buluhaton ni Abraham.

⁴⁰ Apan, karon nangita kamo kanako aron sa pagpatay, ang usa ka tawo nga nagsulti kaninyo sa kamatuoran nga akong nadungog gikan sa Dios. Si Abraham wala nagbuhat niini.

⁴¹ Nagbuhat kamo sa buluhaton sa inyong Amahan.” Sila miingon kaniya, “Wala kami natawo sa manggihilawason; aduna kami usa ka Amahan: ang Dios.”

⁴² Miingon si Jesus kanila, “Kung ang inyong Amahan mao ang Dios, kamo mahigugma kanako, kay gikan ako sa Dios ug ania dinhi; kay wala ako moanhi sa akong kaugalingon, apan nagpadala siya kanako.

⁴³ Nganong dili man kamo makasabot sa akong mga pulong? Tungod kay kamo wala nakadungog sa akong mga pulong.

⁴⁴ Iya kamo sa inyong amahan, nga mao ang yawa, ug nangandoy kamo sa pagbuhat sa gitinguha sa inyong amahan. Mamumuno siya sukad pa sa sinugdanan ug wala nagbarog sa kamatuoran tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa dihang siya mosulti ug bakak,

siya nagsulti gikan sa iyang kaugalingon nga kinaiyahan tungod kay siya bakakon ug siya ang amahan sa tanang mga bakak.

⁴⁵ Apan, tungod kay nagsulti ako kaninyo sa kamatuoran, dili kamo motuo kanako.

⁴⁶ Kinsa ba kaninyo ang magsilot kanako sa sala? Kung ako mosulti sa kamatuoran, ngano nga dili man kamo motuo kanako?

⁴⁷ Siya nga iya sa Dios maminaw sa mga pulong sa Dios; dili kamo maminaw kaniya tungod kay kamo dili man iya sa Dios.”

⁴⁸ Ang mga Judio mitubag ug miingon kaniya, “Wala ba kami nagsulti sa tinuod nga ikaw usa ka Samarianhon ug adunay demonyo?”

⁴⁹ Si Jesus mitubag, “Wala akoy demonyo, apan nagpasidungog ako sa akong Amahan, apan wala kamo mopasidungog kanako.

⁵⁰ Wala ako mangita sa akong himaya; adunay usa nga nangita ug maghukom.

⁵¹ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, mosulti ako kaninyo, kung ang matag-usa motuman sa akong pulong, dili gayod siya makakita sa kamatayon.”

⁵² Ang mga Judio miingon kaniya, “Karon nasayod kami nga ikaw adunay demonyo. Si Abraham ug ang mga propeta namatay na; apan ikaw karon miingon, “Kung ang matag-usa motuman sa akong pulong, siya dili gayod makatilaw sa kamatayon.”

⁵³ Dili ka labaw sa among amahan nga si Abraham, ikaw ba? Ang mga propeta nanga-matay na usab. Si kinsa ang naghimo sa imong kaugalingon nga ing-ana?”

⁵⁴ Mitubag si Jesus, “Kung himayaon ko ang

akong kaugalingon, ang akong himaya kawang; ang akong Amahan maoy naghimaya kanako— nga inyong ginaingon nga siya mao ang inyong Dios.

⁵⁵ Wala kamo makaila kaniya, apan nakaila ako kaniya, kung moingon ako nga, “wala ako makaila kaniya,” mahimo ako nga sama kaninyo, nga bakakon. Bisan pa niana, ako nakaila kaniya, ug nagtuman sa iyang pulong.

⁵⁶ Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay nga makakita sa akong adlaw; nakakita siya niini ug siya nalipay.”

⁵⁷ Ang mga Judio miingon kaniya, “Wala pa ikaw nagpangidaron ug 50, unya ikaw nakakita na kang Abraham?”

⁵⁸ Miingon si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod moingon ako kaninyo, sa wala pa si Abraham, AKO anaa na.”

⁵⁹ Unya mipunit sila ug mga bato aron sa pagbato kaniya, apan mitago si Jesus ug unya mibiya sa templo.

9

¹ Karon samtang si Jesus milabay, nakita niya ang usa ka tawo nga buta gikan pa sa iyang pagkatawo.

² Ang mga disipulo nangutana kaniya, “Rabbi, kinsa may nakasala, kining tawhana o ang iyang ginikanan, hinungdan nga siya natawo nga buta?”

³ Si Jesus mitubag, “Dili kini tungod sa sala niining tawhana, o sa iyang mga ginikanan, apan

aron nga ang mga buhat sa Dios mapadayag diha kaniya.

⁴ Kinahanglan nga buhaton nato ang buluhaton sa nagpadala kanako samtang adlaw pa. Kay ang kagabhion moabot sa dihang wala nay makahimo sa pagbuhat ug buluhaton.

⁵ Samtang ania pa ako sa kalibotan, ako ang kahayag sa kalibotan.”

⁶ Pagkahuman ni Jesus ug sulti niining mga butanga, miluwa siya sa yuta, naghimog lapok ginamit ang laway, ug gihidhidran niyag lapok ang mga mata sa buta.

⁷ Siya miingon kaniya, “Lakaw, panghilamos didto sa linaw sa Siloam (diin gihubad nga: gipaadto).” Busa ang tawo milakaw palayo, ug nanghilamos, ug mibalik nga makakita na.

⁸ Unya ang mga silingan sa tawo ug kadtong mga nakakita kaniya kaniadto nga nagpakilimos miingon, “Dili ba kini nga tawo ang kanunay naglingkod ug nagpakilimos?”

⁹ Ang pipila miingon, “Siya gayod.” Ang uban miingon, “Dili, apan siya sama kaniya.” Apan siya miingon, “Ako kini.”

¹⁰ Sila miingon kaniya, “Unya giunsa man pagkabuka ang imong mga mata?”

¹¹ Siya mitubag, “Ang tawo nga gitawag ug Jesus naghimog lapok ug gihidhid sa akong mga mata ug miingon kanako, 'Adto sa Siloam ug panghilamos.' Busa miadto ako ug nanghilamos, ug unya makakita na ako.”

¹² Sila miingon kaniya, “Asa naman siya?” Siya mitubag, “Wala ako masayod.”

13 Unya gidala nila ang tawo nga kaniadto buta ngadto sa mga Pariseo.

14 Adlaw kadto nga Igpagpahulay sa dihang si Jesus naghimog lapok ug nabuka ang iyang mga mata.

15 Unya gipangutana pag-usab sa mga Pariseo kung giunsa niya pagdawat sa iyang panan-aw. Siya miingon kanila, “Gibutangan niyag lapok ang akong mga mata, unya nanghilam-os ako, ug ako karon makakita na.”

16 Pipila sa mga Pariseo miingon, “Kining tawhana dili gikan sa Dios tungod kay wala niya ginasonod ang Igpapahulay.” Ang uban miingon, “Unsaon sa usa ka tawo nga makasasala pagbuhat sa maong mga timaan?” Busa adunay pagkabahin taliwala kanila.

17 Busa ilang gipangutana ang buta nga tawo pag-usab, “Unsa may ikasulti nimo mahitungod kaniya sukad nga iyang gibuka ang imong mga mata?” Ang tawo nga buta miingon, “Siya usa ka propeta.”

18 Karon ang mga Judio wala gihapon motuo mahitungod kaniya nga siya buta ug siya karon makakita na hangtod nga ilang gipatawag ang iyang ginikanan niadtong tawo nga makakita na.

19 Ilang gipangutana ang ginikanan, “Mao ba kini ang inyong anak nga giingon nga natawong buta? Giunsa nganong nakakita naman siya karon?”

20 Busa ang iyang ginikanan mitubag kanila, “Nasayod kami nga amo kining anak ug siya buta sukad pa sa iyang pagkatawo.

21 Giunsa niya pagkakita karon, wala kami

masayod, ug kung kinsa ang mipabuka sa iyang mga mata, wala kami masayod. Pangutan-a siya, siya hamtong na. Siya makatubag na alang sa iyang kaugalingon.”

²² Gisulti kini sa iyang mga ginikanan, tungod kay nahadlok man sila sa mga Judio. Kay ang mga Judio nagkauyon nang daan nga kung si bisan kinsa ang moingon nga siya ang Cristo, siya mahimo nang pagawason sa sinagoga.

²³ Tungod niini, ang iyang mga ginikanan miingon, “Siya hamtong na, pangutan-a siya.”

²⁴ Busa sa ikaduha nga higayon ilang gitawag pag-usab ang tawo nga buta ug giingnan siya, “Ihatag ang himaya sa Dios. Nasayod kami nga kining tawhana makasasala.”

²⁵ Unya ang maong tawo mitubag, “Wala ako masayod kung makasasala siya. Usa lang ka butang ang akong nasayran: Buta ako, ug karon makakita na.”

²⁶ Unya sila miingon kaniya, “Unsa ang iyang gibuhath kanimo? Giunsa niya pagbuka sa imong mga mata?”

²⁷ Siya mitubag, “Gisultihan ko na kamo, ug wala kamo maminaw! Nganong buot pa man ninyo nga madungog kini pag-usab? Kamo dili ba buot nga mahimo niyang mga disipulo, dili ba?”

²⁸ Ug ilang giinsulto siya sa pag-ingon, “Ikaw ang iyang disipulo, apan kami mga disipulo ni Moises.

²⁹ Nasayod kami nga ang Dios misulti kang Moises, apan wala kami masayod kung kining usa asa naggikan.”

³⁰ Ang tawo mitubag ug miingon kanila. “Kini talagsaon, nga wala kamo masayod kung asa siya naggikan, apan iyang gibuka ang akong mga mata.

³¹ Nasayod kami nga ang Dios dili maminaw sa mga makakasala, apan kung ang matag-usa masimbahon ug kanunay motuman sa iyang gisugo, siya maminaw kaniya.

³² Sukad sa sinugdanan sa kalibotan wala pa gayoy nadungog nga adunay nakapabuka sa mga mata sa tawo nga buta sukad sa iyang pagkatawo.

³³ Kung kining tawhana dili pa gikan sa Dios, wala gayod siyay mahimo.”

³⁴ Sila mitubag ug miingon kaniya, “Ikaw hingpit nga natawo sa kasal-anan, ug ikaw nagtudlo kanamo?” Unya ila siyang gipagawas palayo.

³⁵ Si Jesus nakabalita nga ila siyang gihinginlan pagawas sa sinagoga. Nakaplagan niya siya ug giingnan, “Mituo ka ba sa Anak sa Tawo?”

³⁶ Siya mitubag ug miingon, “Kinsa man siya Ginoo, aron nga ako motuo kaniya?”

³⁷ Si Jesus miingon kaniya, “Ikaw nakakita na kaniya, ug siya mao ang nakigsulti uban kanimo.”

³⁸ Ang tawo miingon, “Ginoo, mituo ako “ ug siya misimba kaniya.

³⁹ Si Jesus miingon, “Alang sa paghukom ako miabot niining kalibotana aron ang kadtong dili makakita mahimong makakita ug kadtong makakita mahimong buta.”

⁴⁰ Ang pipila sa mga Pariseo nga anaa didto uban kaniya nakadungog niining mga butanga

ug nangutana kaniya, “Kami ba usab mga buta?”

⁴¹ Si Jesus miingon kanila, “Kung kamo buta, kamo unta wala nay sala, apan karon kamo nag-ingon, 'Kami nakakita; busa ang inyong sala magpabilin.

10

¹ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mosulti kaninyo, siya nga dili moagi sa pultahan paingon sa kulongan sa karnero, apan mokatkat hinuon sa lahing dalan, kanang tawhana kawatan ug tulisan.

² Siya nga magasulod agi sa pultahan mao ang magbalantay sa karnero.

³ Ang magbalantay sa pultahan magaabli alang kaniya. Ang mga karnero makadungog sa iyang tingog, ug iyang pagatawgon ang iyang kaugalingong mga karnero pinaagi sa ngalan ug giyahan sila pagawas.

⁴ Sa dihang iya nang mapagawas ang tanan nga iyang gipanag-iya, mouna siya kanila, ug ang mga karnero mosunod kaniya, kay sila nakaila man sa iyang tingog.

⁵ Dili sila mosunod sa langyaw apan molikay hinuon sila kaniya, kay sila wala man makaila sa tingog sa mga langyaw.”

⁶ Si Jesus misulti niini nga samingay kanila, apan wala sila makasabot kung unsa kining mga butanga nga iyang gipanulti ngadto kanila.

⁷ Unya si Jesus misulti kanila pag-usab, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako moingon kaninyo, ako ang pultahan sa mga karnero.

⁸ Ang uban nga niabot una kanako kawatan ug tulisan, apan ang mga karnero wala maminaw kanila.

⁹ Ako ang pultahan. Kung adunay mosulod agi kanako, siya maluwas; mosulod siya ug mogawas ug makakaplag ug sibsibanan.

¹⁰ Ang kawatan dili moabot kung dili siya mangawat ug mopatay ug moguba. Ako mianhi aron nga sila adunay kinabuhi ug makabaton niini nga madagayaon.

¹¹ Ako ang maayong magbalantay. Ang maayo nga magbalantay motugyan sa iyang kinabuhi alang sa mga karnero.

¹² Ang sinuholan nga sulugoon dili usa ka magbalantay ug dili tag-iya sa mga karnero. Kon iyang makita ang lobo nga moabot pasagdan lang ang karnero ug moikyay. Ug dad-on sila sa lobo ug ipatibulag sila.

¹³ Siya modagan palayo tungod kay siya usa man lamang ka sinuholan nga sulugoon ug wala moamping sa mga karnero.

¹⁴ Ako ang maayo nga magbalantay, ug ako nakaila sa akong gipanag-iya, ug ang akong gipanag-iya nakaila kanako.

¹⁵ Ang Amahan nakaila kanako, ug ako nakaila sa Amahan, ug akong itugyan ang akong kinabuhi alang sa mga karnero.

¹⁶ Aduna akoy lahing mga karnero nga wala dinhi nga kulongan. Kinahangan nga ako usab silang pagadad-on, ug sila makadungog sa akong tingog aron nga mahimong usa ka panon sa karnero ug usa lang ka magbalantay.

¹⁷ Mao kini ang hinungdan nga ang Amahan

nahigugma kanako: Akong itugyan ang akong kinabuhi aron nga ako kining mabawi pag-usab.

¹⁸ Walay makakuha niini gikan kanako, apan akong itugyan ang akong kaugalingon. Aduna akoy katungod sa pagtugyan niini, ug aduna usab akoy katungod sa pagbawi niini pag-usab. Ako kining nadawat nga mando gikan sa akong Amahan.”

¹⁹ Ang pagkabahin nahitabo pag-usab sa mga Judio tungod niini nga mga pulong.

²⁰ Ang kadaghanan kanila miingon “Siya adunay demonyo ug nabuang. Nganong maminaw man kamo kaniya?”

²¹ Ang uban miingon, “Dili ingon ini ang mga pulong sa usa ka tawo nga giyawaan. Makahimo ba gud ang usa ka demonyo sa pag-abli sa mga mata sa buta?”

²² Unya kini ang panahon sa Kapistahan sa Paghalad didto sa Jerusalem.

²³ Tingtugnaw kadto, ug si Jesus milakaw didto sa templo sa portiko ni Solomon.

²⁴ Unya ang mga Judio nagpalibot kaniya ug miingon, “Unsa kadugayon nga imo kaming ipaduhaduha? Kung ikaw ang Cristo, sultihi kami sa klaro.”

²⁵ Si Jesus mitubag kanila, “Ako nagsulti kaninyo, apan wala kamo motuo. Ang mga binuhatan nga akong gihimo sa ngalan sa akong Amahan, kini nagpamatuod mahitungod kanako.

²⁶ Apan kamo wala motuo tungod kay kamo dili man akong mga karnero.

²⁷ Ang akong mga karnero makadungog sa akong tingog; ako nakaila kanila, ug sila mo-

sunod kanako.

²⁸ Ako naghatag kanila ug kinabuhing walay kataposan; sila dili gayod mamatay, ug walay usa nga makakawat kanila sa akong kamot.

²⁹ Ang akong Amahan, nga naghatag kanila kanako, labaw sa tanan, ug walay makahimo sa pagkawit kanila gikan sa kamot sa Amahan.

³⁰ Ako ug ang Amahan usa ra.”

³¹ Unya ang mga Judio mikuha pag-usab ug mga bato aron batohon siya.

³² Si Jesus mitubag kanila, “Nagpakita ako ug daghan nga maayong binuhatan diha kaninyo gikan sa Amahan. Asa niadtong akong mga gipangbuhat ang hinungdan nga pagabatohon ninyo ako?”

³³ Ang mga Judio mitubag kaniya, “Dili ka namo batohon tungod sa imong maayong binuhatan, apan sa pagpasipala, tungod kay ikaw nga usa ka tawo, naghimo sa imong kaugalingon nga Dios.”

³⁴ Si Jesus mitubag kanila, “Wala ba mahisulat sa inyong balaod, 'Ako miingon, 'Kamo mga dios?’”

³⁵ Kung siya nagtawag kanila nga mga dios, kansang pulong sa Dios miabot (ug ang kasulatan dili mausab),

³⁶ mosulti ba kamo kaniya nga gilahi sa Amahan ug gipadala sa kalibotan, 'Ikaw nagapasipala,' tungod kay ako miingon, 'Ako ang Anak sa Dios'?

³⁷ Kung wala ako maghimo sa mga buhat sa akong Amahan, ayaw kamo pagtuo kanako.

³⁸ Apan kung ako naghimo niini, bisan kung

dili kamo motuo kanako, pagtuo sa mga binuhatan aron nga kamo makaila ug makasabot nga ang Amahan ania kanako ug ako anaa sa Amahan.”

³⁹ Ug sila misulay sa pagdakop kaniya pagusab, apan siya mipalayo sa ilang mga kamot.

⁴⁰ Miadto na usab siya sa unahan sa Jordan sa dapit kung asa si Juan una nga nagapangbawtismo, ug siya mipuyo didto.

⁴¹ Daghang mga tawo ang miadto kaniya ug sila miingon, “Sa pagkatinuod si Juan walay gibuhat nga mga timaan, apan tinuod ang tanang mga butang nga gisulti ni Juan mahitungod niining tawhana.”

⁴² Daghan ang mga tawo didto nga mituo kaniya.

11

¹ Karon adunay usa ka tawo nga ginganlan ug Lazaro nga nagsakit. Siya gikan sa Betania, ang baryo ni Maria ug sa iyang igsoon nga si Marta.

² Si Maria mao ang nagdihog sa Ginoo ug mira ug nagpahid sa tiil uban sa iyang buhok, ang iyang igsoon nga si Lazaro nagsakit.

³ Ang managsoong babaye nagpadala ngadto kang Jesus, nga nag-ingon, “Ginoo, tan-awa, ang imong hinigugma nagsakit.”

⁴ Sa dihang si Jesus nakadungog niini, siya miingon, “Kining sakita dili alang sa kamatayon, apan alang hinuon kini sa kahimayaan sa Dios aron nga ang Anak sa Dios mahimaya pinaagi niini.”

⁵ Karon gihigugma ni Jesus si Marta ug ang iyang igsoon nga babaye ug si Lazaro.

⁶ Busa sa dihang nadungog niya nga si Lazaro nagsakit, si Jesus nagpabilin pa ug duha ka adlaw sa dapit kung asa siya.

⁷ Unya human niini, siya miingon sa mga disipulo, “Mangadto kita sa Judea pag-usab.”

⁸ Ang mga disipulo miingon kaniya, “Rabbi, sa pagkakaran ang mga Judio nagasulay sa pagbato kanimo, ug buot gihapon ka mobalik pag-usab didto?”

⁹ Si Jesus mitubag, “Dili ba dose ka oras ang usa ka adlaw? Kung adunay usa nga molakaw panahon sa adlaw, siya dili mapandol, tungod kay siya makakita pinaagi sa kahayag niining kalibotan.

¹⁰ Apan, kung siya molakaw sa kangitngit, siya mapandol tungod kay wala kaniya ang kahayag.

¹¹ Siya misulti niining mga butanga, ug human niining mga butanga, siya miingon kanila, “Ang atong higala nga si Lazaro natulog, apan ako moadto aron nga ako siyang pukawon sa pagkatulog.”

¹² Busa ang mga disipulo miingon kaniya, “Ginoo, kung natulog lang siya, siya maulian.”

¹³ Karon si Jesus naghigot sa iyang kamatayon, apan sila naghunahuna nga siya naghigot mahitungod sa pagpahulay nga pagkatulog.

¹⁴ Unya si Jesus miingon kanila sa klaro, “Patay na si Lazaro.

¹⁵ Ako nalipay, alang sa inyong kaayohan, nga ako wala didto aron kamo motuo. Mangadto kita

kaniya.”

¹⁶ Si Tomas, nga gitawag nga Didymus, miingon sa iyang kauban nga mga disipulo, “Mangadto usab kita aron nga mamatay kita uban kang Jesus.”

¹⁷ Sa dihang miabot si Jesus, nasayran niya nga si Lazaro gilubong upat na kaadlaw ang milabay.

¹⁸ Ang Betania duol sa Jerusalem, 15 ka estadya ang gilay-on.

¹⁹ Daghan ang mga Judio nga miadto kang Marta ug kang Maria, alang sa paghupay kanila mahitungod sa ilang igsoon.

²⁰ Unya si Marta, sa dihang nakadungog siya nga si Jesus moabot, miadto aron sa pagpakigkita kaniya, apan si Maria naglingkod didto sa balay.

²¹ Unya si Marta miingon kang Jesus, “Ginoo, kung ania ka pa unta dinhi, ang akong igsoon dili unta namatay.

²² Bisan karon, ako nasayod nga bisan unsa nga imong pangayuon gikan sa Dios, iyang igahatag kanimo.”

²³ Si Jesus miingon kaniya, “Ang imong igsoon mabuhi pag-usab.”

²⁴ Si Marta miingon kaniya, “Ako nasayod nga siya mabuhi pag-usab panahon sa pagbanhaw sa kataposang adlaw.”

²⁵ Si Jesus miingon kaniya, “Ako ang pagkabanhaw ug ang kinabuhi; siya nga nagatuo kanako, bisan pa kung siya mamatay, mabuhi;

²⁶ ug si bisan kinsa nga buhi ug motuo kanako dili gayod mamatay. Nagatuo kaba niini?”

²⁷ Siya miingon ngadto kaniya, “Oo, Ginoo, nagtuo ako nga ikaw ang Cristo, ang Anak sa

Dios, nga moabot sa kalibotan.”

²⁸ Sa dihang siya miingon niini, siya mipalayo ug gitawag ang iyang igsoon nga si Maria sa tago. Siya miingon, “Ang magtutudlo ania ug siya nagtawag kanimo.”

²⁹ Sa dihang nadungog niya kini, siya mitindog dayon ug miadto kaniya.

³⁰ Karon wala pa moadto si Jesus sa baryo apan anaa pa gihapon diin si Marta nakigkita kaniya.

³¹ Busa sa dihang ang mga Judio, nga uban kaniya sa iyang balay ug kadtong naghupay kaniya, nakakita kang Maria nga nagdali ug tindog ug migawas, sila misunod kaniya, nga naghunahuna nga moadto siya sa lubong aron magbakho didto.

³² Unya sa dihang si Maria, miabot ug nakakita kang Jesus, miluhod siya sa iyang tilan ug miingon kaniya, “Ginoo, kung ania ka pa unta dinhi, dili unta mamatay ang akong igsoon.”

³³ Sa dihang nakita siya ni Jesus nga naghilak, ug ang mga Judio nga mikuyog kaniya naghilak usab, natandog pag-ayo ang iyang espiritu ug nabalaka;

³⁴ siya miingon, “Asa ninyo siya gibutang?” Sila miingon kaniya, “Ginoo, anhi ug tan-awa.”

³⁵ Mihilak si Jesus.

³⁶ Unya ang mga Judio miingon, “Tan-awa unsa kadako ang iyang paghigugma kang Lazaro!”

³⁷ Apan ang pipila kanila miingon, “Dili ba kining tawhana nga maoy nag-abli sa mga mata sa usa ka buta nga tawo, makahimo usab niining tawhana nga dili mamatay?”

³⁸ Unya si Jesus usab, natandog pag-ayo ang iyang kaugalingon, miadto sa lubnganan. Usa kini ka langob, ug usa ka bato ang nakaali niini.

³⁹ Si Jesus miingon, “Kuhaa kanang bato.” Si Marta, nga igsoon ni Lazaro, nga namatay, miingon kang Jesus, “Ginoo, niining higayona ang lawas nalata na, kay siya upat naman kaadlaw nga namatay.”

⁴⁰ Si Jesus miingon kaniya, “Wala ba ako nag-ingon kanimo nga, kung ikaw motuo, ikaw makakita sa himaya sa Dios?”

⁴¹ Busa ilang gikuha ang bato. Naghangad si Jesus ug miingon, “Amahan, ako nagpasalamat kanimo nga ikaw naminaw kanako.

⁴² Ako nasayod nga ikaw kanunay gayod nagapaminaw kanako, apan tungod ug alang sa mga panon nga nagtindog palibot kanako nga ako maga-ingon niini, aron nga sila motuo nga ikaw nagpadala kanako.”

⁴³ Human kini niya gisulti, misinggit siya uban ang kusog nga tingog, “Lazaro, gawas!”

⁴⁴ Ang patay nga tawo migawas; ang iyang mga tiil ug mga kamot nagapos sa panapton, ang iyang nawong halos naputos ug panapton. Si Jesus miingon kanila, “Badbari ug palakawa siya.”

⁴⁵ Unya daghan sa mga Judio nga miadto kang Maria ug nakakita kung unsa ang gibuhat ni Jesus, mituo kaniya;

⁴⁶ apan ang pipila kanila miadto sa mga Pariseo ug nag-ingon kanila sa mga butang nga gibuhat ni Jesus.

⁴⁷ Unya ang pangulong pari ug ang mga Pariseo

gitigom ang konseho ug miingon, “Unsa ang atong pagabuhaton?” Kining tawhana daghan na ang gibuhat nga mga timaan.

⁴⁸ Kung ato siyang pasagdan sama niini, ang tanan motuo kaniya; ang mga Romano moanhi ug ilugon ang atong dapit ug ang atong nasod.”

⁴⁹ Bisan pa niini, ang usa ka tawo sa ilang taliwala, si Caiafas, ang labaw nga pari niadto nga tuig, miingon kanila, “Wala kamoy nasayran.

⁵⁰ Wala ninyo gihunahuna nga kini mas maayo alang kaninyo nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan kaysa ang tibuok nga nasod mahanaw.”

⁵¹ Karon nagsulti siya niini dili gikan sa iyang kaugalingon. Hinuon, ingon nga labaw'ng pari niadtong tuiga, iyang gitagna nga si Jesus mamatay alang sa nasod;

⁵² ug dili lamang alang sa nasod, apan aron nga ang mga anak sa Dios nga nagkatibulaag kinahanglan mahiusa.

⁵³ Busa gikan niadtong adlawa nagplano sila kung unsaon nila pagpatay si Jesus.

⁵⁴ Wala na si Jesus naglakaw nga dayag taliwala sa mga Judio, apan mibiya siya gikan didto paingon sa dapit nga duol sa kamingawan paingon sa lungsod nga gitawag ug Ephraim. Didto nagpabilin siya kauban ang mga disipulo.

⁵⁵ Karon ang Pagsaylo sa mga Judio haduol na, ug daghan ang mitungas sa Jerusalem gikan sa mga dapit sa wala pa ang Pagsaylo aron sa pagputli sa ilang mga kaugalingon.

⁵⁶ Sila nangita kang Jesus, ug nag-istoryahanay sa usag-usa samtang sila nanindog sa templo,

“Unsay inyong hunahuna? Nga dili siya moadto sa kapistahan?”

⁵⁷ Karon ang mga pangulong pari ug ang mga Pariseo mihatag ug mando nga kung adunay nasayod kung asa si Jesus, kinahanglan siya mosumbong niini aron nga sila modakop kaniya.

12

¹ Unom ka adlaw sa wala pa ang Pagsaylo, si Jesus miabot sa Betania, diin si Lazaro, nga gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay, atoa didto.

² Busa nag-andam sila ug panihapon alang kaniya didto, ug si Marta ang nagsilbi, apan si Lazaro mao ang usa nga kauban niadtong naglingkod sa lamisa uban kang Jesus.

³ Unya si Maria mikuha ug litra sa pahumot nga hinimo gikan sa bililhon ug lunsay nga nardo, ug gidihogan ang tiil ni Jesus niini, ug gitrapohan ang iyang tiil sa iyang buhok. Ang panimalay nalukop sa kahumot sa pahumot.

⁴ Si Judas Iscariote, nga usa sa iyang mga disipulo, ang usa nga magbudhi kaniya, miingon,

⁵ “Nganong kini nga pahumot wala gibaligya ug tulo ka gatos nga denario ug ihatag sa mga kabos?”

⁶ Karon miingon siya niini, dili tungod kay naluoy siya sa mga kabos, apan tungod kay siya usa ka kawatan: anaa kaniya ang puntal sa kwarta ug kawaton kung unsa ang nasulod niini.

⁷ Si Jesus miingon, “Tugoti siya sa pagtipig kung unsay anaa kaniya alang sa adlaw sa paglubong kanako.

⁸ Anaa kanunay ang mga kabos diha kaninyo; apan dili ninyo ako makauban sa kanunay.”

⁹ Karon usa ka dakong panon sa mga Judio nasayod nga si Jesus atoa didto, ug sila miadto, dili lamang alang kang Jesus, apan alang usab sa pagtan-aw kang Lazaro, nga gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay.

¹⁰ Ang mga pangulong pari nagsabotsabot aron nga patyon usab nila si Lazaro;

¹¹ kay tungod kaniya daghan sa mga Judio ang mipalayo ug mituo kang Jesus.

¹² Sa pagkasunod nga adlaw ang usa ka panon miabot sa kapistahan. Sa dihang nadunggan nila nga moadto si Jesus sa Jerusalem,

¹³ mikuha sila sa mga sanga sa kahoy nga palmira ug migawas aron mosugat kaniya ug misinggit, “Hosanna! Bulahan siya nga moabot sa ngalan sa Ginoo, ang Hari sa Israel.”

¹⁴ Nakakita si Jesus sa nating asno ug nagsakay niini; ingon sa nahisulat,

¹⁵ “Ayaw kahadlok, anak nga babaye sa Zion; tan-awa, ang imong Hari moabot, nga mosakay sa nating asno.”

¹⁶ Ang iyang mga disipulo wala makasabot niining mga butanga sa una nga higayon; apan sa dihang si Jesus gihimaya, sila nahinumdom nga kining mga butanga nahisulat mahitungod kaniya ug nabuhat nila kini nga mga butang ngadto kaniya.

¹⁷ Karon nagpamatuod ang panon nga uban kaniya sa dihang gitawag niya si Lazaro pagawas sa lubnganan ug gibanhaw siya gikan sa mga patay.

18 Kini usab ang hinungdan nga ang panon miadto aron nga maghimamat kaniya tungod kay sila nakadungog nga siya nakabuhat niini nga timaan.

19 Busa ang mga Pariseo miingon sa ilang mga kaugalingon. “Tan-awa, wala na kitay mahimo; tan-awa, ang kalibotan nagsunod na kaniya.”

20 Karon adunay mga Griyego nga nagkuyog niadtong motungas aron sa pagsimba didto sa kapistahan.

21 Kini sila miadto kang Felipe, nga gikan sa Betsaida sa Galilea, ug nangutana kaniya, nga miingon, “Sir, buot kaming makakita kang Jesus.”

22 Si Felipe milakaw ug gisultihan si Andres; milakaw si Andres uban kang Felipe, ug ilang gisultihan si Jesus.

23 Si Jesus mitubag kanila ug miingon, “Ang takna miabot na alang sa Anak sa Tawo nga himayaon.

24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magsulti kaninyo, gawas nga ang usa ka lugas sa trigo matagak sa yuta ug mamatay, kini magapabilin sa iyang kaugalingon lamang; apan kung kini mamatay, kini magdala ug daghang bunga.

25 Siya nga magahigugma sa iyang kinabuhi mawad-an niini; apan siya nga magadumot sa iyang kinabuhi niining kalibotana makaangkon niini alang sa kinabuhing walay kataposan.

26 Ang si bisan kinsa nga mag-alagad kanako, pasagdi siya nga mosunod kanako; ug kung asa ako, atoa usab ang akong mga sulugoon. Ang si bisan kinsa nga moalagad kanako, ang Amahan

magapasidungog kaniya.

²⁷ Karon ang akong kalag nabalaka: unsa ang angay nakong isulti? 'Amahan, luwasa ako gikan niining taknaa'? Apan tungod niini ako miabot niining taknaa.

²⁸ Amahan, himayaon ang imong ngalan." Unya ang usa ka tingog gikan sa langit miingon, "Ako na kining gihimaya ug ako kining pagahimayaon pag-usab."

²⁹ Unya ang panon nga mitindog ug nakadungog niini miingon nga nidalugdog. Ang uban miingon, "Dihay anghel nga misulti kaniya."

³⁰ Si Jesus mitubag ug miingon, "Kini nga tingog wala miabot alang kanako, apan alang kaninyo.

³¹ Karon ang paghukom niining kalibotana: Karon ang magmamando niining kalibotana igalabay pagawas.

³² Ug ako, sa dihang ako igabayaw gikan sa yuta, magaduol ang matag-usa kanako."

³³ Siya miingon niini aron sa pag-ila kung unsa nga matang sa kamatayon ang iyang kamatyan.

³⁴ Ang panon mitubag kaniya, "Kami nakadungog gikan sa balaod nga si Cristo magpabilin hangtod sa kahangtoran. Unsaon nimo pagkasulti, 'Ang Anak sa Tawo kinahanglan nga ipataas'? Kinsa kini nga Anak sa Tawo?"

³⁵ Unya si Jesus miingon kanila, "Ang kahayag magpabilin uban kaninyo sa hamubo nga panahon. Lakaw samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, aron nga ang kangitngit dili mag-una kaninyo. Siya nga magalakaw sa kangitngit wala

masayod kung asa siya padulong.

³⁶ Samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, pagtuo sa kahayag aron nga mamahimo kamong mga anak sa kahayag.” Si Jesus miingon niining mga butanga ug unya mipahawa ug mitago kanila.

³⁷ Bisan tuod si Jesus nakabuhat sa daghang mga timaan sa ilang atubangan, apan wala gihapon sila motuo kaniya

³⁸ aron nga ang pulong ni Isaias nga propeta matuman, diin siya nag-ingon: “Ginoo, kinsa ba ang mituo sa among pagpahayag? Ug kang kinsa ba gipadayag ang bukton sa Ginoo?”

³⁹ Kay alang niini nga hinungdan sila dili motuo, kay si Isaias usab miingon,

⁴⁰ “Iyang butahon ang ilang mga mata, ug iyang pagahion ang ilang mga kasingkasing; kondili, sila makakita uban sa ilang mga mata ug makasabot uban sa ilang mga kasingkasing, ug mobalik, ug ako silang ayohon.”

⁴¹ Si Isaias miingon niining mga butanga tungod kay iyang nakita ang himaya ni Jesus ug misulti kaniya.

⁴² Apan bisan pa niana, daghan sa mga magmamando ang mituo kang Jesus; apan tungod sa mga Pariseo, sila wala mag-angkon niini aron nga dili sila ipapahawa gikan sa sinagoga.

⁴³ Sila mas labaw pa nga nahigugma sa mga pagdayeg nga gikan sa mga tawo kay sa pagdayeg nga gikan sa Dios.

⁴⁴ Si Jesus misinggit ug miingon, “Siya nga nagtuo kanako, magatuo dili lamang kanako apan kaniya usab nga mipadala kanako,

⁴⁵ ug siya nga nakakita kanako nakakita kaniya nga mipadala kanako.

⁴⁶ Ako mianhi ingon nga kahayag sa kalibotan aron nga si bisan kinsa nga magatuo kanako dili magpabilin sa kangitngit.

⁴⁷ Si bisan kinsa nga nakadungog sa akong mga pulong apan wala magtipig niini, dili ako mohukom kaniya; kay wala ako mianhi aron sa paghukom sa kalibotan, apan sa pagluwas sa kalibotan.

⁴⁸ Siya nga magasalikway kanako ug wala modawat sa akong mga pulong adunay usa nga mohukom kaniya: kini mao ang pulong nga akong gisulti nga maghukom kaniya sa kataposan nga adlaw.

⁴⁹ Kay wala ako mosulti alang sa akong kaugalingon, apan ang Amahan nga nagpadala kanako, nga naghatag kanako ug mando kung unsa ang isulti.

⁵⁰ Nasayod ako nga ang iyang mando mao ang kinabuhing walay kataposan, busa mao kana ang akong gisulti—sama sa gisulti sa akong Amahan kanako, igasulti ko usab.”

13

¹ Karon sa wala pa ang Pista sa Pagsaylo sa dihang si Jesus nasayod nga ang iyang takna moabot na nga siya mobiya niining kalibotan paingon sa Amahan—naghigugma sa iyang mga gipanag-iyang nga anaa sa kalibotan—siya magahigugma kanila hangtod sa kataposan.

² Karon ang yawa nagbutang na niini sa kas-
ingkasing ni Judas Iscariote nga anak ni Simon,
aron mobudhi kang Jesus.

³ Nasayod sila nga ang Amahan naghatag
kaniya sa tanan ngadto sa iyang mga kamot ug
nga siya naggikan sa Dios ug mobalik sa Dios.

⁴ Nagtindog siya human sa panihapon ug
gihubo ang iyang pangsapaw nga sinina. Unya
iyang gikuha ang tuwalya ug iya kining gitapis.

⁵ Unya nagbubo siya ug tubig sa planggana
ug nagsugod sa paghugas sa mga tiil sa iyang
mga disipulo ug gitrapohan sa tuwalya nga iyang
gitapis.

⁶ Siya miduol kang Simon Pedro, ug si Pedro
miingon kaniya, “Ginoo, imo bang hugasan ang
akong mga tiil?”

⁷ Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Kung
unsa ang akong buhaton kaninyo dili kamo
makasabot karon, apan unya masabtan ra ninyo
kini.”

⁸ Si Pedro miingon kaniya, “Dili gayod nimo
hugasan ang akong mga tiil.” Si Jesus mitubag
kaniya, “Kung dili ako mohugas kanimo, ikaw
walay kaambitan kanako.”

⁹ Si Simon Pedro miingon kaniya, “Ginoo, ayaw
lamang ang akong mga tiil ang hugasi, apan apil
usab ang akong mga kamot ug ulo.”

¹⁰ Si Jesus miingon kaniya, “Siya nga nakaligo
na wala na magkinahanglan, gawas sa paghugas
sa iyang mga tiil” apan siya hingpit nga limpyo;
kamo limpyo, apan dili ang matag-usa.”

¹¹ (Kay si Jesus nasayod kung kinsa ang mag-
budhi kaniya; mao nga siya miingon, “Dili ang

tanang kaninyo limpyo.”)

¹² Busa sa dihang si Jesus nahuman na sa paghugas sa ilang mga tiil ug gikuha ang iyang sinina ug naglingkod pag-usab, siya miingon kanila, “Nasayod ba kamo kung unsa ang akong gibuhang alang kaninyo?”

¹³ Gitawag ako ninyo nga 'magtutudlo' ug 'Ginoo,' ug saktong ang inyong giingon, tungod kay ako kana.

¹⁴ Unya kung ako, ang Ginoo ug ang Magtutudlo, naghugas sa inyong mga tiil, kinahanglan nga hugasan usab ninyo ang tiil sa usag-usa.

¹⁵ Kay ako naghatag kaninyo ug sumbanan aron nga kamo usab magbuhang sama sa akong gibuhang alang kaninyo.

¹⁶ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo, ang sulugoon dili labaw sa iyang agalon; o ang mensahero labaw pa sa nagpadala kaniya.

¹⁷ Kung nasayod kamo niining mga butanga, kamo mapanalanginan kung kamo magbuhang niini.

¹⁸ Ako wala maghisgot mahitungod kaninyong tanang; ako nasayod kung kinsa kadtong akong napili—apan kini aron nga ang kasulatan matuman: 'Siya nga nagakaon sa akong tinapay mopataas sa iyang tikod batok kanako.'

¹⁹ Gisultihan ko kamo niini karon sa dili pa kini mahitabo aron nga sa dihang mahitabo na kini, kamo magatuo nga mao AKO.

²⁰ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo, siya nga magadawat sa akong gipadala, magadawat kanako, ug siya nga ma-

gadawat kanako, magadawat kaniya nga nagpadala kanako.

²¹ Sa dihang si Jesus miingon niini, nabalaka ang iyang espiritu, siya nagpamatuod ug miingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo nga ang usa kaninyo magbudhi kanako.”

²² Ang mga disipulo nagtinan-away sa usag-usa, natingala kung kinsa ang iyang gihisgotan.

²³ Usa sa iyang mga disipulo, nga gihigugma ni Jesus, naghigda sa lamesa nga nagsandig sa dughan ni Jesus.

²⁴ Si Simon Pedro nagsinyas niini nga disipulo ug miingon, “Sultihi kami kung kinsa kini nga iyang gisulti”

²⁵ Busa mibalik siya ug nagpauraray sa dughan ni Jesus ug miingon, “Ginoo, kinsa kini?”

²⁶ Unya mitubag si Jesus, “Kini siya mao ang akong tusloan ug pinikas sa tinapay ug ihatag kaniya.” Busa sa dihang napikas niya ang tinapay, iya kining gihatag kang Judas nga anak ni Simon Iscariote.

²⁷ Ug unya, human sa tinapay, si Satanas misulod kaniya, busa si Jesus miingon kaniya, “Unsa ang imong pagabuhaton, dalia kini pagbuhat.”

²⁸ Karon walay usa nga naghigda sa lamesa nga nasayod nganong iya kining gisulti kaniya.

²⁹ Ang pipila naghunahuna nga, sukad nga anaa kang Judas ang puntil sa kwarta, si Jesus miingon kaniya, “Palit kung unsa ang atong kinahanglanon alang sa pista,” o nga siya kinahanglan adunay ihatag sa kabos.

³⁰ Human madawat ni Judas ang tinapay,

migawas dayon siya. Gabii na kadto.

³¹ Sa dihang wala na si Judas, si Jesus miingon, “Karon ang Anak sa Tawo gihimaya, ug ang Dios nahimaya kaniya,

³² Ang Dios maghimaya kaniya sa iyang kaugalingon, ug siya maghimaya kaniya dihadiha dayon.

³³ Gagmay nga mga kabataan, ako uban kaninyo sa mubo nga panahon. Mangita kamo kanako, ug sama sa akong giingon sa mga Judio, 'Kung diin ako moadto, dili kamo makaadto.' Karon sultihan ko usab kamo niini.

³⁴ Ako maghatag kaninyo ug bag-o nga sugo, nga kinahanglan higugmaon ninyo ang usag-usa; ingon nga ako nahigugma kaninyo, busa kinahanglan usab nga inyong higugmaon ang usag-usa.

³⁵ Pinaagi niini ang matag-usa masayod nga kamo akong mga disipulo, kung inyong higugmaon ang usag-usa.”

³⁶ Si Simon Pedro miingon kaniya, “Ginoo, asa ka moadto?” si Jesus mitubag, “Kung asa ako moadto, dili kamo makasunod kanako karon, apan makasunod kamo kanako pagkahuman.”

³⁷ Si Pedro miingon kaniya, “Ginoo, nganong dili ako makasunod kanimo karon? Akong itugyan ang akong kinabuhi alang kanimo.”

³⁸ Si Jesus mitubag, “Imo bang itugyan kanako ang imong kinabuhi? Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kanimo, sa dili pa magtuktugaok ang sunoy imo na akong ilimod sa makatulo ka higayon.”

14

¹ “Ayaw tugoti nga mabalaka ang inyong kas-
ingkasing. Tuo kamo sa Dios, tuo usab kanako.

² Sa balay sa akong Amahan daghan ug mga
lawak. Kung kini dili tinuod, ako mosulti
kaninyo, kay moandam ako ug dapit alang
kaninyo.

³ Kung moadto ako ug moandam ug dapit alang
kaninyo, mobalik ako pag-usab ug dawaton ko
kamo aron nga kung diin ako anaa usab kamo.

⁴ Nasayod kamo sa dalan kung asa ako padu-
long.”

⁵ Si Tomas miingon kang Jesus, “Ginoo wala
kami makabalo kung asa ka padulong, unsaon
namo pagkahibalo sa dalan?”

⁶ Si Jesus miingon kaniya, “Ako ang dalan, ang
kamatuoran, ug ang kinabuhi; walay makaadto
sa Amahan gawas kung pinaagi kanako.

⁷ Kung nakaila kamo kanako, nakaila usab
kamo sa akong Amahan. Gikan karon nakaila
na kamo kaniya, ug nakakita na kaniya.”

⁸ Si Felipe miingon kang Jesus, “Ginoo, ipakita
kanamo ang Amahan, ug kana igo na alang
kanamo.”

⁹ Si Jesus miingon kaniya, “Dugay na ako nga
nakig-uban kaninyo ug wala pa ba gihapon ka
makaila kanako, Felipe? Si bisan kinsa nga
nakakita kanako nakakita sa Amahan. Nganong
naka-ingon ka man, 'Ipakita kanamo ang Ama-
han'?

¹⁰ Wala ka ba mituo nga ako anaa sa Amahan
ug ang Amahan ania kanako? Ang mga pulong
nga gisulti ko kaninyo wala nako gisulti gikan

sa akong kaugalingong katungod, apan kini sa Amahan nga nagpuyo kanako nga mao ang namuhat sa iyang buluhaton.

¹¹ Tuohi ako nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako, o tuo tungod sa mga buhat.

¹² Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, sultihan ko kamo, siya nga motuo kanako mobuhat sa mga buluhaton nga akong ginabuhat, ug siya mobuhat sa mas labaw pa nga mga buluhaton kaysa niini tungod kay ako moadto sa Amahan.

¹³ Bisan unsa ang inyong pangayoon sa akong ngalan, ako kining buhaton aron nga ang Amahan himayaon diha sa Anak.

¹⁴ Kung mangayo kamo ug bisan unsa sa akong ngalan, ako kining buhaton.

¹⁵ Kung nahigugma kamo kanako, tumanon ninyo ang akong mga kasugoan.

¹⁶ Ug mag-ampo ako sa Amahan, ug hatagan niya kamo ug laing Maghuhupay aron nga siya makig-uban kaninyo hangtod sa kahangtoran:

¹⁷ ang Espiritu sa kamatuoran. Nga dili madawat sa kalibotan tungod kay kini wala makakita kaniya o makaila kaniya. Apan kamo nakaila kaniya, kay siya mipuyo uban kaninyo ug maanaa kaninyo.

¹⁸ Dili ko kamo biyaan nga mag-inusara; mobalik ako kaninyo.

¹⁹ Apan sa mubo nga panahon ang kalibotan dili na makakita kanako, apan kamo makakita kanako. Tungod kay ako buhi, kamo usab mabuhi.

²⁰ Nianang adlaw masayod kamo nga ako anaa sa akong Amahan, ug kamo ania kanako,

ug ako anaa kaninyo.

²¹ Siya nga nagbaton sa akong mga kasugoan ug nagtuman niini mao ang nahigugma kanako, ug siya nga nahigugma kanako higugmaon sa akong Amahan, ug ako siyang higugmaon ug akong ipakita ang akong kaugalingon kaniya.”

²² Si Judas (dili si Iscariot) miingon kang Jesus, “Ginoo, nganong imong ipakita ang imong kaugalingon kanamo ug dili sa kalibotan?”

²³ Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Si bisan kinsa nga nahigugma kanako, motuman siya sa akong pulong. Higugmaon siya sa akong Amahan, ug kami moanha kaniya, ug kami mohimo sa among puluy-anan diha kaniya.

²⁴ Siya nga wala mahigugma kanako dili motuman sa akong mga pulong. Ang pulong nga inyong nadungog dili gikan kanako apan gikan sa Amahan nga nagpadala kanako.

²⁵ Gisulti ko kini nga mga butang kaninyo, samtang ako anaa uban kaninyo.

²⁶ Bisan pa niana, ang Maghuhupay—ang Bal-aang Espiritu nga ipadala sa Amahan sa akong ngalan—siya motudlo kaninyo sa tanang butang ug siya magpahinumdom kaninyo sa tanang butang nga gisulti ko kaninyo.

²⁷ Ibilin ko kaninyo ang kalinaw; ihatag ko kaninyo ang akong kalinaw. Dili ko kini ihatag sama sa paghatag sa kalibotan. Ayaw tugoti nga mabalaka ang inyong kasingkasing, ug ayaw kahadlok.

²⁸ Nakadungog kamo nga ako miingon kaninyo, 'Ako molakaw ug mobalik ako kaninyo.' Kung kamo nahigugma kanako, kamo malipay

tungod kay ako moadto sa Amahan, kay ang Amahan mas labaw kay kanako.

²⁹ Karon gisultihan ko kamo sa wala pa kini mahitabo aron nga, sa dihang kini mahitabo, motuo kamo.

³⁰ Dili na ako mosulti ug daghan pa kaninyo, kay ang tigdumala niining kalibotan moabot na. Wala siyay gahom nganhi kanako,

³¹ apan aron nga ang kalibotan makabalo nga ako nahigugma sa Amahan, akong buhaton ang gisugo sa Amahan kanako. Manindog kita ug manglakaw gikan dinhi.”

15

¹ “Ako ang tinuod nga punoan, ug ang akong Amahan mao ang tig-atiman.

² Kuhaon niya ang matag sanga nga ania kanako nga wala nagahatag ug bunga, ug iyang pul-ongan ang mga sanga nga nagapamunga aron nga kini mamunga ug daghan.

³ Kamo hinlo na tungod sa mga mensahe nga gisulti ko kaninyo.

⁴ Pabilin kanako, ug ako kaninyo. Sama nga ang sanga dili makapamunga sa iyang kaugalin-gon gawas kung kini magpabilin sa punoan, bisan usab kamo, gawas kung kamo magpabilin kanako.

⁵ Ako ang punoan, kamo ang mga sanga. Siya nga magpabilin kanako, ug ako kaniya, mamunga ug daghan, kay kung wala ako wala kamoy mahimo.

⁶ Si kinsa kadtong dili magpabilin kanako, isalibay siya sama sa sanga ug mangalaya, ug

tapokon nila ang mga sanga ug itambog ngadto sa kalayo, ug sila mangasunog.

⁷ Kung kamo magpabilin kanako, ug kung ang akong mga pulong magpabilin kaninyo, pangayoa ang bisan unsa nga inyong gitinguha, ug kini mahitabo alang kaninyo.

⁸ Ang akong Amahan mahimaya niini: nga kamo mamunga ug daghan ug nga kamo akong mga disipulo.

⁹ Sama sa paghigugma sa Amahan kanako, ako usab nahigugma kaninyo; busa pabilin sa akong gugma.

¹⁰ Kung inyong tumanon ang akong mga kasugoan, kamo magpabilin sa akong gugma sama nga ako nituman sa mga kasugoan sa akong Amahan ug nagpabilin sa iyang gugma.

¹¹ Gisulti ko kini nga mga butang kaninyo aron nga ang akong kalipay maanaa kaninyo ug aron ang inyong kalipay mahingpit.

¹² Kini ang akong sugo, nga kamo maghigugmaay sa matag usa sama sa akong paghigugma kaninyo.

¹³ Walay usa nga adunay gugma nga mas labaw kaysa niini, nga iyang ihatag ang iyang kinabuhi alang sa iyang mga higala.

¹⁴ Kamo akong mga higala kung mobuhat kamo sa mga butang nga akong gisugo kaninyo.

¹⁵ Wala ko na kamo gitawag nga akong mga sulugoon, kay ang sulugoon wala masayod kung unsa ang ginabuhat sa iyang agalon. Gitawag ko kamo nga mga higala, kay ang tanan nga akong nadungog gikan sa akong Amahan, akong gipahibalo kaninyo.

16 Dili kamo ang nagpili kanako, apan ako ang nagpili kaninyo ug nagtudlo kaninyo aron manglakaw ug mamunga, ug ang inyong bunga kinahanglan magpabilin. Mao kini aron bisan unsa ang inyong pangayoon sa Amahan sa akong ngalan, ihatag niya kini kaninyo.

17 Kini mao ang mga butang nga akong gisugo kaninyo: nga maghinigugmaay kamo sa matag usa.

18 Kung ang kalibotan nagdumot kaninyo, sayri nga kini nagdumot kanako sa wala pa kini nagdumot kaninyo.

19 Kung kamo iya sa kalibotan, ang kalibotan mahigugma kaninyo ingon nga iya. Apan tungod kay kamo dili iya sa kalibotan ug tungod kay gipili ko kamo gikan sa kalibotan, nagpasabot nga ang kalibotan nagdumot kaninyo.

20 Hinumdomi ang pulong nga akong gisulti kaninyo, 'Ang sulugoon dili labaw sa iyang agalon.' Kung gilutos nila ako, lutoson usab nila kamo; kung ilang tumanon ang akong pulong, tumanon usab nila ang inyong pulong.

21 Buhaton nila kining tanan nga mga butang diha kaninyo tungod sa akong ngalan kay wala man sila makaila kaniya nga nagpadala kanako.

22 Kung wala ako mianhi ug misulti kanila, wala unta sila makasala, apan karon wala silay ikapasumangil alang sa ilang sala.

23 Siya nga nagdumot kanako nagdumot usab sa akong Amahan.

24 Kung wala ko nahimo ang mga buluhaton nga wala gayoy nakahimo kanila, wala unta sila makasala, apan karon sila nakakita ug nagdumot

kanako ug sa akong Amahan.

²⁵ Apan kini aron matuman ang pulong nga nahisulat sa ilang balaod, 'Nagdumot sila kanako sa walay hinungdan.'

²⁶ Kung ang Maghuhupay—nga akong ipadala kaninyo gikan sa Amahan, nga mao, ang Espiritu sa kamatuoran, nga gikan sa Amahan—moabot, siya makapamatuod mahitungod kanako.

²⁷ Kamo usab makapamatuod tungod kay kamo uban kanako gikan pa sa sinugdanan.

16

¹ “Gisulti ko kaninyo kining mga butanga aron nga dili kamo mapahilayo.

² Pagawason nila kamo sa mga sinagoga. Apan ang takna moabot sa dihang ang matag-usa nga mopatay kaninyo maghunahuna nga siya nagdalit ug paghalad sa Dios.

³ Buhaton nila kining mga butanga tungod kay wala nila ako mailhi ug ang Amahan.

⁴ Gisulti ko kaninyo kining mga butanga aron nga sa dihang moabot ang ilang takna, makahinumdom kamo nga ako nagsulti kaninyo mahitungod kanila. Wala ko kamo sultihi mahitungod niining mga butanga sa sinugdanan tungod kay ako uban kaninyo.

⁵ Apan karon moadto ako kaniya nga nagpadala kanako, apan walay usa kaninyo ang nangutana kanako, 'Asa ka moadto?'

⁶ Apan tungod kay ako miingon niining mga butanga kaninyo, napuno sa kaguol ang inyong kasingkasing.

⁷ Apan sultihan ko kamo sa kamatuoran: mas maayo alang kaninyo nga mobiya ako. Kay kung dili ako mobiya, ang Maghuhupay dili moabot kaninyo, apan kung mobiya ako, ipadala ko siya kaninyo.

⁸ Sa dihang siya moabot, ang Maghuhupay magapamatuod nga ang kalibotan sayop mahitungod sa sala, mahitungod sa pagkamatarong, ug mahitungod sa paghukom—

⁹ mahitungod sa sala, tungod kay wala sila mituo kanako;

¹⁰ mahitungod sa pagkamatarong, tungod kay moadto ako sa Amahan, ug dili na kamo makakita kanako;

¹¹ ug mahitungod sa paghukom, tungod kay ang tigdumala niining kalibotana gihukman na.

¹² Daghan pang mga butang ang isulti ko kaninyo, apan dili kamo makasabot niini karon.

¹³ Apan sa dihang siya, ang Espiritu sa Kamatuoran, moabot, mogiya siya kaninyo sa tanan nga kamatuoran, kay dili siya magasulti gikan sa iyang kaugalingon. Apan mosulti siya sa bisan unsa nga iyang madungog, ug isulti niya kaninyo kung unsa ang moabot.

¹⁴ Himayaon niya ako, tungod kay kuhaon niya kung unsa ang anaa kanako ug isulti niya kini kaninyo.

¹⁵ Ang tanang butang nga iya sa Amahan akoo. Busa, moingon ako nga kuhaon sa Espiritu kung unsa ang anaa kanako ug isulti niya kini kaninyo.

¹⁶ Sa mubo nga higayon dili kamo makakita kanako, ug human sa mubo nga higayon makakita kamo kanako.”

¹⁷ Unya pipila sa iyang mga disipulo miingon sa matag-usa, "Unsa kining iyang giingon kanato, 'Sa mubo nga higayon dili kamo makakita kanako ug human sa mubo nga higayon makakita kamo kanako,' ug, 'Tungod kay ako moadto sa Amahan?'"

¹⁸ Busa miingon sila, "Unsa kining iyang giingon, 'Sa mubo nga higayon'? Wala kita nasayod kung unsa ang iyang gipanulti."

¹⁹ Nakita ni Jesus nga buot nilang mangutana kaniya, ug miingon siya kanila, "Mao ba kini ang inyong gipangutana sa inyong kaugalingon mahitungod sa akong giingon, 'Sa mubo nga higayon dili kamo makakita kanako ug human sa mubo nga higayon makakita kamo kanako'?"

²⁰ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako kaninyo, manghilak kamo ug magbangotan, apan ang kalibotan malipay; mapuno kamo sa kaguol, apan ang inyong kagulan ilisan ug kalipay.

²¹ Sa dihang ang babaye manganakay na naguol siya tungod kay hapit na ang takna sa iyang pagpanganak, apan sa dihang gihimugso na niya ang bata, dili na siya makahinumdom sa kasakit tungod sa iyang kalipay nga ang usa ka bata nga natawo sa kalibotan.

²² Busa naguol kamo karon, apan makita ko kamo pag-usab, ug malipay ang inyong kasingsing, walay si bisan kinsa nga makakuha sa inyong kalipay gikan kaninyo.

²³ Niana nga adlaw dili na kamo mangutana kanako ug bisan unsa. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako kaninyo, kung man-

gayo kamo bisan unsa sa Amahan pinaagi sa akong ngalan, ihatag niya kini kaninyo.

²⁴ Hangtod karon wala pa kamo nangayo ug bisan unsa pinaagi sa akong ngalan. Pangayo, ug makadawat kamo aron ang inyong kalipay mahimong hingpit.

²⁵ Miingon ako kaninyo niining mga butanga sa pasumbingay, apan moabot ang takna nga dili na ako mosulti kaninyo sa pasumbingay, kondili mosulti ako kaninyo sa klaro mahitungod sa Amahan.

²⁶ Niana nga adlaw mangayo kamo pinaagi sa akong ngalan ug dili ako moingon kaninyo nga ako nag-ampo sa Amahan alang kaninyo,

²⁷ kay ang Amahan mismo naghigugma kaninyo tungod kay nahigugma kamo kanako ug tungod kay mituo kamo nga ako gikan sa Amahan.

²⁸ Gikan ako sa Amahan, ug mianhi ako sa kalibotan. Usab, mobiya ako sa kalibotan ug moadto ako sa Amahan."

²⁹ Ang iyang mga disipulo miingon, "Tan-awa, karon nagsulti ka na sa yano ug wala ka na migamit ug pasumbingay.

³⁰ Karon nasayod na kami nga nasayod ka sa tanang butang, ug wala na nimo gikinahanglan si bisan kinsa aron mangutana kanimo. Tungod niini, mituo kami nga ikaw gikan sa Dios."

³¹ Si Jesus mitubag kanila, "Nagtuo na ba kamo karon?

³² Tan-awa, ang takna moabotay na, Oo, ug mi-abot na gayod, sa dihang magkatibulaag kamo, ang matag-usa sa ilang kaugalingong panimalay,

ug biyaan ninyo ako nga mag-inusara. Apan wala ako mag-inusara tungod kay ang Amahan uban kanako.

³³ Gisulti ko kaninyo kining mga butanga aron nga kamo adunay kalinaw gikan kanako. Sa kalibotan, aduna kamoy kasamok, apan pagmaligon: Gibuntog ko na ang kalibotan.”

17

¹ Human miingon si Jesus niining mga butanga, mihangad siya sa langit ug miingon, "Amahan, ang takna miabot na, himayaa ang imong Anak aron nga ang Anak maghimaya kanimo—

² sama nga imong gihatag kaniya ang katungod diha sa tanang unod aron siya magahatag sa kinabuhing walay kataposan sa tanan nga imong gihatag kaniya.

³ Mao kini ang kinabuhing walay kataposan: nga makaila sila kanimo, ang bugtong ug matuod nga Dios, ug imo siyang gipadala, si Jesu-Cristo.

⁴ Ako naghimaya kanimo sa kalibotan. Natapos ko na ang buluhaton nga imong gihatag kanako nga pagabuhaton.

⁵ Karon, Amahan, himayaa ako uban kanimo sa himaya nga akong naangkon uban kanimo sa wala pa gibuhat ang kalibotan.

⁶ Gipadayag ko ang imong ngalan ngadto sa katawhan nga imong gihatag kanako gikan sa kalibotan. Imo sila, ug imo silang gihatag kanako, ug gituman nila ang imong pulong.

⁷ Karon nasayod na sila nga ang tanang butang nga imong gihatag kanako naggikan kanimo,

⁸ kay gihatag ko kanila ang tanan nga pulong nga imong gihatag kanako. Gidawat nila kini ug tinuod nga nakahibalo nga ako gikan kanimo, ug mituo sila nga ikaw nagpadala kanako.

⁹ Nag-ampo ako alang kanila. Wala ako nag-ampo alang sa kalibotan apan alang niadtong imong gihatag kanako, kay sila imo man.

¹⁰ Ang tanan nga anaa kanako imo man, ug ang imoha akoo, ug ako nahimaya diha kanila.

¹¹ Wala na gayod ako sa kalibotan, apan kining katawhan anaa sa kalibotan, ug moanha ako kanimo. Balaan nga Amahan, bantayi sila pinaagi sa imong ngalan nga imong gihatag kanako aron sila mahiusa, sama nga kita nahiusa.

¹² Samtang uban pa ako kanila, giampingan ko sila pinaagi sa imong ngalan, nga imong gihatag kanako. Gipanalipdan ko sila, ug walay usa kanila nga nalaglag, gawas sa anak sa kalaglagan, aron nga ang kasulatan matuman.

¹³ Karon moanha ako kanimo, apan mosulti ako niining mga butanga sa kalibotan aron sila makaangkon sa akong kalipay nga mahingpit diha kanila.

¹⁴ Gihatag ko kanila ang imong pulong, ug ang kalibotan magdumot kanila tungod kay sila dili iya sa kalibotan, sama nga ako dili iya sa kalibotan.

¹⁵ Wala ako naghangyo kanimo aron kuhaon sila gikan sa kalibotan apan aron nga ikaw magbantay kanila gikan sa daotan.

¹⁶ Dili sila iya sa kalibotan, sama nga ako dili iya sa kalibotan.

17 Ihalad sila sa imong kaugalingon diha sa kamatuoran. Ang imong pulong mao ang kamatuoran.

18 Sama nga gipadala mo ako sa kalibotan, busa gipadala ko sila sa kalibotan.

19 Gihalad ko ang akong kaugalingon diha kanimo alang kanila, aron magahalad usab sila sa ilang kaugalingon kanimo diha sa kamatuoran.

20 Wala ako nag-ampo alang lamang niini, apan alang usab niadtong mituo kanako pinaagi sa ilang pulong

21 aron magkahiusa silang tanan, sama nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo. Nag-ampo ako nga sila usab maanaa kanato aron nga ang kalibotan motuo nga ikaw nagpadala kanako.

22 Ang himaya nga imong gihatag kanako, gihatag ko kanila, aron mahiusa sila, sama nga kita nahiusa;

23 ako diha kanila, ug ikaw dinhi kanako. Aron nga hingpit sila nga mahiusa, aron nga ang kalibotan masayod nga ikaw nagpadala kanako, ug nahigugma kanila, sama nga ikaw nahigugma kanako.

24 Amahan, buot nako nga kadtong imong gihatag kanako uban usab kanako kung asa ako aron ilang makita ang akong himaya, nga imong gihatag kanako. Kay gihigugma mo ako sa wala pa gibuhat ang kalibotan.

25 Matarong nga Amahan, ang kalibotan wala makaila kanimo, apan ako nakaila kanimo; ug kini nakaila nga ikaw nagpadala kanako.

26 Gihimo ko nga maila ang imong ngalan

ngadto kanila, ug ipaila ko kini aron nga ang gugma nga sama sa imong paghigugma kanako maanaa kanila, ug ako maanaa kanila.

18

¹ Human si Jesus misulti niining mga pulonga, miadto siya uban sa iyang mga disipulo ngadto sa pikas bahin sa Walog sa Kidron, nga diin adunay usa ka tanaman nga diin siya misulod ug ang iyang mga disipulo.

² Karon si Judas, nga magbudhi kaniya, nasayod usab niining dapita, kay si Jesus ka-nunay nga nagaadto didto uban sa iyang mga disipulo.

³ Unya si Judas, nga ningdawat sa pundok sa mga sundalo gikan sa mga pangulong pari ug sa mga Pariseo, ug mga opisyal, miabot didto nga dala ang mga parol, ug mga sulo, ug mga hinagiban.

⁴ Unya si Jesus, nga nasayod sa tanang bu-tang nga nahitabo kaniya, miduol ug nangutana kanila, “Si kinsa ang inyong gipangita?”

⁵ Sila mitubag kaniya, “Si Jesus nga Nazaret-non.” Si Jesus miingon kanila, “Ako.” Si Judas, nga nagbudhi kaniya, nagtindog usab uban sa mga sundalo.

⁶ Busa sa dihang siya miingon kanila, “Ako,” miatras sila ug nangatumba sa yuta.

⁷ Unya si Jesus nangutana pag-usab kanila, “Si kinsa ang inyong gipangita?” Sila miingon pag-usab, “Si Jesus nga Nazaretnon.”

⁸ Si Jesus mitubag, “Gisultihan ko na kamo nga ako. Busa kung nangita kamo kanako, tugoti silang molakaw.”

⁹ Nahitabo kini aron matuman ang mga pulong nga iyang giingon: “Si kinsa kadtong gihatag nimo kanako, walay usa nga nawala kanako.”

¹⁰ Unya si Simon Pedro, nga adunay usa ka espada, naghulbot niini ug gitigbas ang sulugoon sa labaw nga pari ug naputol ang iyang tuong dalunggan. Karon ang ngalan sa sulugoon mao si Malcus.

¹¹ Si Jesus miingon kang Pedro, “Ibalik ang espada ngadto sa iyang sakuban. Dili ba nako imnon ang kupa nga gihatag sa Amahan kanako?”

¹² Busa ang pundok sa mga sundalo, ug ang kapitan, ug ang mga opisyal sa mga Judio, midakop kang Jesus ug gigapos siya.

¹³ Gidala nila siya pag-una ngadto kang Annas, kay siya ang ugangan lalaki ni Caifas, nga mao ang labaw nga pari nianang tuiga.

¹⁴ Karon si Caifas mao ang usa nga mihatag ug tambag sa mga Judio nga mas maayo nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan.

¹⁵ Si Simon Pedro misunod kang Jesus, ug ang usa pa ka disipulo. Karon kana nga disipulo nailhan sa labaw nga pari, ug misulod siya uban kang Jesus ngadto sa hawanan sa labaw nga pari;

¹⁶ apan si Pedro nagtindog sa gawas sa pultahan. Busa ang laing usa ka disipulo, nga nailhan sa labaw nga pari, migawas ug nakig-istorya sa babaeng tigbantay sa pultahan ug iyang gidala si Pedro pasulod.

¹⁷ Unya ang babaeng sulugoon, ang tigbantay

sa pultahan, miingon kang Pedro, “Dili ba ikaw usab usa sa mga disipulo niining tawhana?” Siya miingon, “Dili ako.”

¹⁸ Karon ang mga sulugoon ug mga opisyal nagtintog didto, ug naghaling sila ug kalayo nga uling, kay tugnaw, ug nagpainit sila sa ilang kaugalingon. Si Pedro uban usab kanila, nagtindog didto ug nagpainit sa iyang kaugalingon.

¹⁹ Unya ang labaw nga pari nangutana kang Jesus mahitungod sa iyang mga disipulo ug sa iyang pagpanudlo.

²⁰ Si Jesus mitubag ngadto kaniya, “Dayag akong misulti sa kalibotan. Kanunay ako nagatudlo sa mga sinagoga ug sa templo diin ang tanan nga mga Judio magtigom. Wala akoy giingon sa tago.

²¹ Nganong nangutana ka kanako? Pangutana kadtong mga nakadungog kanako mahitungod kung unsa ang akong giingon. Pangitaa kining mga tawhana nga nasayod kung unsa ang akong giingon.”

²² Sa dihang miingon si Jesus niini, usa sa mga opisyal nga nagtindog didto misumbag kang Jesus ug miingon, “Ingon niana ka ba motubag sa labaw nga pari?”

²³ Si Jesus mitubag kaniya, “Kung nagsulti ako nga sayop, pamatud-i nga sayop, apan kung sako, nganong imo akong gipasakitan?”

²⁴ Unya si Annas nagdala kaniya nga ginapos ngadto kang Caifas nga labaw nga pari.

²⁵ Karon si Simon Pedro nagtindog ug nagpainit sa iyang kaugalingon. Unya ang mga tawo

miingon kaniya, “Dili ba ikaw usab usa sa iyang mga disipulo?” Milimod siya ug miingon, “Dili ako.”

²⁶ Usa sa mga sulugoon sa labaw nga pari, nga paryente sa tawo nga ang dalunggan giputol ni Pedro, miingon, “Dili ba nakit-an ko ikaw sa tanaman uban niya?”

²⁷ Unya si Pedro milimod pag-usab, ug di-hadiha dayon ang manok mituktugaok.

²⁸ Unya gidala nila si Jesus gikan kang Caifas ngadto sa palasyo sa gobernador. Kini sayo sa kabuntagon, ug wala sila misulod sa palasyo sa gobernador aron nga dili sila mahugawan apan makakaon sa Pagsaylo.

²⁹ Busa si Pilato migawas ngadto kanila ug miingon, “Unsay pasangil nga inyong gidala batok niining tawhana?”

³⁰ Sila mitubag ug miingon kaniya, “Kung kining tawhana wala nagbuhat ug daotan, dili namo siya ihatag kanimo.”

³¹ Busa si Pilato miingon kanila, “Dad-a ninyo siya ug hukmi siya sumala sa inyong balaod.” Ang mga Judio miingon kaniya, “Dili kini subay sa balaod alang kanato ang pagpatay sa usa ka tawo.”

³² Sila miingon niini aron ang pulong ni Jesus matuman nga iyang gisulti aron sa pagpaila kung sa unsa nga matang sa kamatayon siya mamatay.

³³ Unya si Pilato misulod pag-usab sa palasyo sa gobernador ug gitawag si Jesus ug miingon siya kaniya, “Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?”

³⁴ Si Jesus mitubag, “Nagsulti ka ba gikan sa imong kaugalingon, o gisultihan ka sa uban

mahitungod kanako?”

³⁵ Si Pilato mitubag, “Dili ako Judio, ako ba?” Ang imong kaugalingong katawhan ug ang pangulong pari naghatag kanimo nganhi kanako. Unsa ang imong gibuhat?”

³⁶ Si Jesus mitubag, “Ang akong gingharian dili dinhi niini nga kalibotan. Kung ang akong gingharian kabahin niining kalibotana, makig-away ang akong mga sulugoon aron dili ako ihatag ngadto sa mga Judio. Apan karon ang akong gingharian dili gikan dinhi.”

³⁷ Unya si Pilato miingon kaniya, “Unya, ikaw usa ka hari?” Si Jesus mitubag, “Ikaw nag-ingon nga ako usa ka hari. Alang niining katuyoan natawo ako, ug alang niining katuyoan mianhi ako sa kalibotan aron sa pagsaksi sa kamatuoran. Ang matag-usa nga nahisakop sa kamatuoran maminaw sa akong tingog.”

³⁸ Si Pilato miingon kaniya, “Unsa ang kamatuoran?” Sa dihang siya miingon niini, siya migawas pag-usab sa mga Judio ug miingon kanila, “Wala akoy nakita nga sala niining tawhana.

³⁹ Apan aduna kamoy nabatasan nga ako magpagawas ug usa ka tawo ngadto kaninyo sa Pagsaylo. Busa buot ba ninyo nga buhian nako ang Hari sa mga Judio alang kaninyo?”

⁴⁰ Unya misinggit sila pag-usab ug miingon, “Dili kining tawhana, apan si Barabbas.” Si Barabbas usa ka kawatan.

19

¹ Unya gipakuha ni Pilato si Jesus ug gipalatos

siya.

² Ang mga sundalo naghimo ug korona nga tunokon. Gibutang nila kini sa ulo ni Jesus ug gisul-oban siya ug dagtom-pula nga bisti.

³ Miadto sila kaniya ug miingon, “Dayega, ang Hari sa mga Judio!” ug gikulata nila siya.

⁴ Ug unya migawas pag-usab si Pilato ug miingon kanila, “Tan-awa, gidala naku siya sa gawas alang kaninyo aron nga masayran ninyo nga wala akoy nakita nga sala diha kaniya.

⁵ Busa migawas si Jesus, nagsuot siya ug korona nga tunokon ug dagtom-pula nga bisti. Unya miingon si Pilato kanila, “Tan-awa kining tawhana!”

⁶ Busa sa dihang ang mga pangulong pari ug mga opisyal nakakita kang Jesus, naninggit sila ug miingon, “Ilansang siya! ilansang siya!” Miingon si Pilato kanila, “Dad- siya ninyo ug kamoy maglansang kaniya, tungod kay wala akoy nakaplagan nga sayop diha kaniya.”

⁷ Ang mga Judio mitubag kaniya, “Kami adunay balaod, ug sumala sa balaod kina-hanglan siyang patyon tungod kay giangkon niya nga siya ang Anak sa Dios.”

⁸ Sa pagkadungog ni Pilato niining pulonga, misamot ang iyang kahadlok,

⁹ ug misulod siya pag-usab sa palasyo sa gobernador ug miingon kang Jesus, “Taga diin ka man gikan?” Apan si Jesus wala mitubag kaniya.

¹⁰ Unya miingon si Pilato kaniya, “Dili ka ba makigsulti kanako? Wala ka ba masayod nga ako adunay gahom sa pagpalingkawas kanimo ug gahom sa pagpalansang kanimo?”

11 Mitubag si Jesus kaniya, “Wala kay bisan unsang gahom nganhi kanako gawas kung unsa ang gihatag kanimo gikan sa kahitas-an. Busa, siya nga nagtugyan kanako diha kanimo ang adunay dakong sala.”

12 Tungod niini nga tubag, buhian unta siya ni Pilato, apan ang mga Judio naninggit nga nag-ingon, “Kung buhian mo kining tawhana, dili ka higala ni Cesar: Ang tanan nga maghimo sa iyang kaugalingon isip nga hari kay batok kang Cesar.”

13 Sa pagkadungog ni Pilato niini nga mga pulong, gidala niya si Jesus sa gawas ug milingkod siya sa hukmananan sa dapit nga gitawag ug “Ang daplin sa dalan,” apan sa Hebreo, “Gabbatha.”

14 Karon mao kadto ang adlaw sa pagpangandam alang sa Pagsaylo, sa ika-unom nga oras. Miingon si Pilato sa mga Judio, “Tan-awa, ania ang inyong hari!”

15 Naninggit sila, “Ipalayo siya! ipalayo siya; ilansang siya!” Miingon si Pilato ngadto kanila, “Kinahanglan ba nga ilansang nako ang inyong hari?” Ang mga pangulong pari mitubag, “Kami walay laing hari gawas kang Cesar.”

16 Unya gihatag ni Pilato si Jesus ngadto kanila aron ilansang.

17 Unya gikuha nila si Jesus, ug migawas siya, nga nagpas-an sa krus alang sa iyang kaugalingon, ngadto sa dapit nga gitawag “Ang Dapit sa Kalabira,” nga sa Hebreo gitawag nga “Golgota.”

18 Gilansang nila si Jesus didto, ug uban kaniya ang duha ka laing tawo, usa sa matag kilid, uban

kang Jesus nga anaa sa tunga.

¹⁹ Nagsulat usab si Pilato ug usa ka ilhanan ug gibutang kini sa krus. Didto adunay nakasulat: SI JESUS NGA TAGA-NAZARET, ANG HARI SA MGA JUDIO.

²⁰ Daghang mga Judio ang nakabasa sa maong ilhanan tungod kay ang dapit kung asa gilansang si Jesus duol sa siyudad. Ang ilhanan gisulat sa Hebreo, sa Latin, ug sa Griyego.

²¹ Unya ang mga pangulong pari sa mga Judio miingon kang Pilato, “Ayaw isulat, 'Ang Hari sa mga Judio,' apan hinuon, 'Kining usa nga nag-ingon, “Ako ang Hari sa mga Judio.””

²² Si Pilato mitubag, “Kung unsa ang akong gisulat ako nang gisulat.”

²³ Human gilansang sa mga sundalo si Jesus, gikuha nila ang iyang bisti ug gitunga sa upat ka bahin; usa ka bahin alang sa kada sundalo, ug ang kupo. Karon ang kupo walay tinahian, hinabi gikan sa taas

²⁴ Unya nag-ingnanay sila sa matag-usa, “Dili nato kini gision, apan hinuon magripa kita alang niini aron makahukom kung si kinsa ang makapanag-iyang niini.” Kini nahitabo aron nga ang kasulatan matuman nga miingon, “Ilang gibahinbahin ang akong bisti sa ilang kaugalingon; nag-ripa sila sa akong sinina.”

²⁵ Gibuhat sa mga sundalo kining mga butanga. Ang inahan ni Jesus, ang igsoong babaye sa iyang inahan, si Maria nga asawa ni Cleopas, ug si Maria Magdalena. Kini nga mga babaye nagtindog duol sa krus ni Jesus.

²⁶ Sa dihang nakita ni Jesus ang iyang ina-

han ug ang disipulo nga iyang gihigugma nga nagtindog sa duol, miingon siya sa iyang inahan, “Babaye, tan-awa, ang imong anak!”

²⁷ Unya miingon siya sa disipulo, “Tan-awa, ang imong inahan!” Gikan nianang orasa gidala siya sa disipulo sa iyang kaugalingong panimalay.

²⁸ Pagkahuman niini ni Jesus, tungod kay nasayod siya nga ang tanang butang nahingpit na, aron mahingpit ang kasulatan, miingon, “Gihaw ako.”

²⁹ Ang usa ka sudlanan nga puno sa aslom nga bino gibutang didto, busa nagbutang sila sa espongha nga puno sa aslom nga bino ngadto sa usa ka sungkod nga hisopo ug gipataas kini ngadto sa iyang baba.

³⁰ Sa dihang nainom na ni Jesus ang aslom nga bino, siya miingon, “Natapos na.” Giduko niya ang iyang ulo ug gitugyan ang iyang espiritu.

³¹ Unya ang mga Judio, tungod kay kini adlaw sa pagpangandam, ug aron nga ang mga lawas dili magpabilin sa krus sa adlaw nga Igpapahulay (kay ang adlaw nga Igpapahulay usa ka mahinungdanon nga adlaw), gihangyo si Pilato nga balion ang ilang mga tiil ug kuhaon sila.

³² Unya ang mga sundalo miabot ug gibali nila ang mga tiil sa unang tawo ug sa ikaduhang tawo nga gilansang uban kang Jesus.

³³ Sa pag-abot nila kang Jesus, nakita nila nga siya patay na, busa wala na nila balia ang iyang mga tiil.

³⁴ Bisan pa niana, ang usa ka sundalo miduslak sa iyang kilid gamit ang bangkaw, ug dihadiha

migawas ang dugo ug tubig.

³⁵ Ang usa nga nakakita niini mipamatuod, ug ang iyang pagpamatuod tinuod. Nasayod siya nga ang iyang gisulti tinuod aron nga kamo usab motuo.

³⁶ Kay kini nga mga butang nahitabo aron matuman ang kasulatan, “Walay usa sa iyang mga bukog ang mabali.”

³⁷ Usab, ang laing kasulatan miingon, “Sila magatan-aw kaniya nga ilang giduslak.”

³⁸ Human niining mga panghitabo si Jose nga taga-Arimatea, sanglit usa siya ka disipulo ni Jesus (apan sa tago tungod sa kahadlok sa mga Judio) naghangyo kang Pilato nga kung mahimo iyang kuhaon ang lawas ni Jesus. Gitugotan siya ni Pilato. Busa miadto si Jose ug gikuha ang iyang lawas.

³⁹ Miadto usab si Nicodemus, siya nga kaniadto miadto kang Jesus sa pagkagabii. Gidala niya ang sinagol nga mira ug mga aloe, nga mikabat ug usa ka gatos ka litras ang kabug-aton.

⁴⁰ Busa gikuha nila ang lawas ni Jesus ug giputos kini sa lino nga panapton uban sa mga pahumot, ingon nga nabatasan sa mga Judio sa paglubong sa mga lawas.

⁴¹ Karon sa dapit nga siya gilansang didto adunay tanaman; ug sa maong tanaman adunay bag-o nga lubnganan nga wala pay tawo nga gilubong.

⁴² Tungod kay mao kadto ang adlaw sa pag-pangandam alang sa mga Judio ug tungod kay ang lubnganan duol lang, gilubong nila si Jesus didto.

20

¹ Karon sa sayo sa unang adlaw sa semana, samtang ngitngit pa kini, miabot si Maria Magdalena didto sa lubnganan ug nakita niya ang bato nga naligid na gikan sa lubnganan.

² Busa midagan siya ug miadto kang Simon Pedro ug sa laing disipulo nga hinigugma ni Jesus, ug miingon siya kanila, “Gikuha nila ang Ginoo gikan sa lubnganan ug wala ako masayod kung diin nila siya gibutang.”

³ Unya migawas si Pedro ug ang lain pang disipulo, ug miadto sila didto sa lubnganan.

⁴ Nagdungan sila ug panagan, ug ang laing disipulo midali pagdagan una kang Pedro ug nauna pag-abot didto sa lubnganan.

⁵ Ug sa iyang pagduko nakita niya ang mga panapton nga lino nga nahimutang didto, apan wala siya misulod.

⁶ Unya miabot si Simon Pedro sunod kaniya ug misulod sa lubnganan. Nakita niya ang panapton nga lino nga nahimutang didto,

⁷ ug ang panapton nga lino nga giputos sa iyang ulo. Wala kini nabutang tapad sa panapton kondili nalain kini nga gipilo sa usa ka dapit.

⁸ Unya ang laing disipulo, ang nauna nga miabot sa lubnganan, misulod usab, ug nakita niya ug mituo.

⁹ Kay hangtod nianang taknaa wala gihapon nila nasabti ang kasulatan nga mabanhaw gayod siya gikan sa mga patay.

¹⁰ Busa ang mga disipulo namauli sa ilang puluy-anan.

11 Apan mihilak si Maria nga nagtindog sa gawas sa lubnganan. Sa iyang paghilak, miduko siya aron sa pagtan-aw sa lubnganan.

12 Nakita niya nga naglingkod ang duha ka anghel nga nakaputi, ang usa anaa sa ulohan, ug ang usa atua sa tilan diin gipahimutang ang lawas ni Jesus.

13 Miingon sila kaniya, “Babaye, nganong naghilak ka man?” Miingon siya kanila, “Tungod kay gikuha nila ang akong Ginoo, ug wala ako masayod diin nila siya gibutang.”

14 Sa pagsulti niya niini, milingi siya ug nakita nga nagbarog si Jesus didto, apan wala siya makaila nga si Jesus kadto.

15 Miingon si Jesus kaniya, “Babaye, nganong naghilak ka man? Kinsa man ang imong gi-pangita?” Naghunahuna siya nga siya mao ang magbalantay sa tanaman, busa miingon siya kaniya, “Sir, kung gikuha mo man siya, sultihi ako kung diin mo siya gibutang, ug kuhaon ko siya.”

16 Si Jesus miingon kaniya, “Maria.” Milingi siya, ug miingon kaniya sa pinulongang Aramaico, “Rabboni,” (nga nagkahulogan: “Magtutudlo.”)

17 Si Jesus miingon kaniya, “Ayaw ako ug hikapa, kay wala pa ako makaadto sa akong Amahan, apan adtoa ang akong mga kaigsoonan ug sultihi sila nga moadto ako didto sa akong Amahan ug inyong Amahan, ug sa akong Dios ug inyong Dios.”

18 Miabot si Maria Magdalena ug gisuginlan ang mga disipulo, “Nakita ko ang Ginoo,” ug mao

kining mga butanga ang iyang gisulti kaniya.

¹⁹ Sa pagkagabii nianang adlaw, ang unang adlaw sa semana, ug sirado ang mga pultahan sa dapit kung diin nagpuyo ang mga disipulo tungod sa kahadlok sa mga Judio, miabot si Jesus ug mibarog taliwala kanila ug nagsulti kanila, “Ang kalinaw maanaa kaninyo.”

²⁰ Sa pagsulti niya niini, gipakita niya kanila ang iyang mga kamot ug ang iyang kilid. Unya sa pagkakita sa mga disipulo sa Ginoo, nangalipay sila.

²¹ Unya si Jesus miingon kanila pag-usab, “Ang kalinaw maanaa kaninyo. Ingon nga gipadala ako sa Amahan, busa ipadala ko usab kamo.”

²² Sa pagsulti ni Jesus niini, gihuypan niya sila ug miingon kanila, “Dawata ang Balaang Espiritu.

²³ Si bisan kinsang mga sala nga inyong pasayloon, pasayloon kini alang kanila; si bisan kinsang mga sala nga inyong huptan, pagahuptan usab sila.

²⁴ Si Tomas nga usa sa napulog duha, nga gitawag ug Didymus, wala makauban kanila sa pag-abot ni Jesus.

²⁵ Pagkataodtaod ang ubang mga disipulo misugilon kaniya, “Nakita namo ang Ginoo.” Miingon siya kanila, “Gawas kung makita ko ang inagian sa mga lansang sa iyang mga kamot, ug mabutang ko ang akong tudlo sa inagian sa mga lansang, ug mabutang ang akong kamot diha sa iyang kilid, dili gayod ako motuo.”

²⁶ Pagkahuman sa ikawalo ka adlaw ang iyang mga disipulo anaa na usab sa sulod, ug nahiuban

na si Tomas kanila. Miabot si Jesus samtang sirado ang mga pultahan, ug mibarog tali-wala kanila, ug miingon, “Ang kalinaw maanaa kaninyo.”

²⁷ Unya giingnan niya si Tomas, “Ipaduol dinhi ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong mga kamot, ipaduol dinhi ang imong kamot, ug ibutang sa akong kilid, ayaw pagduhaduha, kondili pagmatinuohon.”

²⁸ Mitubag si Tomas ug miingon kaniya, “Akong Ginoo ug akong Dios.”

²⁹ Si Jesus miingon kaniya, “Tungod kay nakita mo na ako, mituo na ikaw. Bulahan kadtong wala makakita, apan mituo.”

³⁰ Sa kasamtangan nagbuhat pa si Jesus ug daghan pang mga katingalahan diha sa atubangan sa mga disipulo, mga katingalahan nga wala gayod nahisulat niini nga kasulatan,

³¹ apan gisulat kini aron motuo kamo nga si Jesus mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, ug nga sa pagtuo, makabaton kamo ug kinabuhi diha sa iyang ngalan.

21

¹ Human niining mga butanga gipakita na usab ni Jesus ang iyang kaugalingon ngadto sa mga disipulo didto sa Dagat sa Tiberias. Gipakita niya ang iyang kaugalingon sa ingon niini nga paagi:

² Nagkauban si Simon Pedro ug Tomas nga gitawag ug Didymus, Nataniel nga gikan sa Cana sa Galilea, ang mga anak nga lalaki ni Zebedeo, ug ang laing duha ka disipulo ni Jesus.

³ Miingon si Simon Pedro kanila, “Managat ako.” Miingon sila kaniya, “Kami usab mouban kanimo.” Nanlakaw sila ug misakay sa usa ka sakayan, apan wala gayod silay nakuha tibuok gabii.

⁴ Karon, sa dihang nagakabuntag na, si Jesus mibarog sa baybayon, apan ang mga disipulo wala makaila nga si Jesus diay kadto.

⁵ Busa miingon si Jesus kanila, “Mga batan-ong lalaki, aduna ba kamoy makaon?” Mitubag sila kaniya, “Wala.”

⁶ Miingon siya kanila, “Thulog ang inyong pukot sa tuong bahin sa sakayan, ug makakaplag kamo ug pipila.” Busa gilabay nila ang ilang pukot, apan wala sila makaguyod niini tungod sa kadaghan sa isda.

⁷ Unya ang hinigugmang disipulo ni Jesus miingon kang Pedro, “Mao kana ang Ginoo.” Sa pagkadungog ni Pedro nga ang Ginoo diay kadto, gihikot niya ang iyang panggawas nga sapot (kay hubo man siya), ug milukso didto sa dagat.

⁸ Miduol ang ubang mga disipulo sa sakayan (kay dili pa man kaayo sila layo sa yuta, mga 200 cubico), ug gibira nila ang pukot nga puno sa isda.

⁹ Sa pagkawas nila ngadto sa yuta, nakita nila ang hinaling didto ug sinugbang isda niini, uban ang tinapay.

¹⁰ Si Jesus miingon kanila, “Dad-a ang pipila sa mga isda nga inyong nakuha.”

¹¹ Misaka si Simon Pedro ug gibira ang pukot padulong sa yuta, nga puno sa dagkong isda; 153. Daghan kaayo ang anaa, apan wala magisi ang

pukot.

¹² Si Jesus miingon kanila, “Paduol ug pama-haw.” Walay mga disipulo nga misulay sa pagpangutana kaniya, “Kinsa ka?” Nasayod sila nga ang Ginoo kini.

¹³ Miduol si Jesus, mikuha sa tinapay, ug gihatag kini kanila, ug ang isda usab.

¹⁴ Mao kini ang ikatulong higayon nga gipakita ni Jesus ang iyang kaugalingon ngadto sa mga disipulo human siya mabanhaw gikan sa mga patay.

¹⁵ Pagkahuman nila ug kaon sa pamahaw, si Jesus miingon kang Simon Pedro, “Simon anak ni Juan, gihigugma mo ba ako labaw pa sa tanan?” Miingon si Pedro kaniya, “Oo Ginoo, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw.” Si Jesus miingon ngadto kaniya, “Pakan-a ang akong karnero.”

¹⁶ Misulti siya pag-usab sa ikaduhang higayon, “Simon anak ni Juan, gihigugma mo ba ako? Si Pedro miingon kaniya, “Oo Ginoo, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw.” Si Jesus miingon kaniya, “Atimana ang akong karnero.”

¹⁷ Miingon siya pag-usab sa ikatulong higayon, “Simon anak ni Juan, gihigugma mo ba ako? Naguol si Pedro tungod kay si Jesus nangutana man kaniya sa makatulong higayon, “Gihigugma mo ba ako?” Miingon siya kaniya, Ginoo, nasayod ka sa tanang butang, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw.” Si Jesus miingon kaniya, “Pakan-a ang akong karnero.

¹⁸ Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, sultihan ko ikaw, sa dihang batan-on ka pa, ikaw ra ang mosul-ob sa imong kaugalingon ug magalakaw

bisan asa nimo gusto, apan inigkatigulang na nimo, pagatuy-oron mo na ang imong mga kamot, ug ang laing tawo na ang mosul-ob sa imong bisti ug ang magadala kanimo sa dapit nga dili mo gusto adtoan.”

¹⁹ Karon gisulti kini ni Jesus aron sa pagpakita sa matang sa kamatayon nga si Pedro makapasidungog sa Dios. Human niya kini masulti, miingon siya kang Pedro, “Sunod kanako”.

²⁰ Milingi si Pedro ug nakita ang disipulo kansang hinigugma ni Jesus nga nagasunod kanila; ang usa nga nagpauraray sa dughan ni Jesus didto sa panihapon ug miingon, “Ginoo, kinsa ba ang magaluib kanimo?”

²¹ Nakita siya ni Pedro ug unya miingon kang Jesus, “Ginoo, unsa ba ang pagabuhaton niining tawhana?”

²² Si Jesus miingon kaniya, “Kung pagbuot nako nga siya magpabilin hangtod sa akong pagbalik, unsa may labot mo? Sunod kanako.”

²³ Busa kining pamahayag mikaylap taliwala sa mga kaigsoonan, nga dili gayod mamatay ang maong disipulo. Apan si Jesus wala mosulti kang Pedro nga ang laing disipulo dili mamatay, kondili, “Kung pagbuot kong magpabilin siya hangtod sa akong pagbalik, unsa may labot mo?”

²⁴ Mao kini ang disipulo nga nagpamatuod mahitungod niining mga butanga, ug ang nagsulat niining mga butanga, ug nasayran nato nga tinuod ang iyang pagpamatuod.

²⁵ Aduna usab daghan pang mga butang nga nabuhat ni Jesus. Kung isulat pa sa tagsa-tagsa, akong pangagpas nga bisan ang kalibotan

mismo dili igo nga kasudlan sa basahon nga kinahanglan sulaton.

Balaan nga Bibliya Unlocked Literal Bible in the Cebuano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Cebuano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Aida Espelita, Aira Amaran, Alma Mae Llorca, Amelina Emboc, Analine Tanog, Bernaly Mansiwagan, Carwelene Amper, Chally Lou Lacaran, Charity Guinita, Dan Bongcalas, Darryl Lasquite, Divine Grace Leparto, Elsie Lacubay, Ernilyn Balindong, Gem Lalaan, Helen Thundas, Jerome Resomadero, Jeryl Tumundog, Johnny Ray Lumawan, Loreto Socias Jr., Luther Pulao Jr., Lymae Belle Ednalgan, Marilyn Layum, Mark Kevin Atab, Marth Anthony Atab, Miracle Marcojos, Molly, Noel Dalumatao, Rico Barrios, Ricky Mansabid, Romeo Lumasay, Roselle Layum, Steven Lubosan, Jeffrey, Johanna, Junette, Benny, and Racquel

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

2df9daf7-60be-5f99-a36b-0eeb22060857